

**МИНИСТЕРСТВО
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ**

**ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
ПО ГОРИТЕ**

**ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД
НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА АГЕНЦИЯ
ПО ГОРИТЕ ЗА 2012 ГОДИНА**

София 2013 г.

**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО
И ХРАНИТЕ**

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

**ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД
НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА АГЕНЦИЯ
ПО ГОРИТЕ
за 2012 г.**

СОФИЯ, 2013

СЪДЪРЖАНИЕ

ГОРСКО СТОПАНСТВО.....	5
1. Характеристика на горските територии.....	5
2. Лесоустройство и отчет на горските територии.....	6
3. Промени в горските територии.....	8
4. Залесяване и защита срещу ерозия.....	10
4.1. Дейност „Защитени територии и горска сертификация“.....	12
СТОПАНИСВАНЕ, ПОЛЗВАНЕ И ЗАЩИТА НА ГОРИТЕ.....	15
I. Стопанисване на горите.....	17
1. Отгледни и селекционни сечи в държавните гори.....	17
2. Други мероприятия.....	18
II. Ползване на дървесина.....	18
III. Защита на горите.....	19
1. Авиоборба.....	19
2. Наземна химична борба.....	19
3. Механична борба.....	19
4. Санитарни сечи.....	20
НЕДЪРЖАВНИ ГОРИ И КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТИТЕ В ГОРИТЕ.....	20
I. Изготвяне на проекти на нормативни документи	20
II. Консултации и подпомагане на работата на собствениците на недържавни гори	21
III. Регистър на лицата, извършващи лесовъдска дейност	22
IV. Контрол върху дейностите в горите	23
ГОРСКА ПОЛИТИКА.....	24
1. Горска политика и стратегическо планиране.....	24
2. Международни проекти, проекти по структурните фондове на ЕС.....	24
3. Евроинтеграция и международно сътрудничество.....	26
4. Научно обслужване, обучение, участие в експертни съвети и други.....	28

КАСОВО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА И ИЗВЪНБЮДЖЕТНИТЕ СМЕТКИ И ФОНДОВЕ НА ИАГ.....	29
I. По отчета за касово изпълнение на бюджета.....	29
1. По приходите.....	29
2. По разходите.....	31
3. Численост на персонала.....	33
II. По отчета за извънбюджетни сметки и фондове.....	33
 АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНО ОБСЛУЖВАНЕ И ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ.....	33
1. Административна дейност, законодателна инициатива и усъвършенстване на нормативната уредба.....	33
2. Информационна дейност.....	34
 ЛОВ И ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ И ДИВЕЧА.....	37
I. Лов и опазване на горите и дивеча.....	37
II. Превенция, контрол и опазване на горските територии.....	39
1. Опазване и защита на горските територии от пожари.....	39
2. Опазване на горските територии от нарушения.....	43
 ВЪТРЕШЕН ОДИТ.....	50
1. Одитни ангажименти	50
2. Съществени констатации	51
3. Основни изводи и препоръки	52
 ФИНАНСОВ КОНТРОЛ.....	53

ГОРСКО СТОПАНСТВО

1. Характеристика на горските територии

Площта на горските територии към 31.12.2012 г. възлиза на 4 163 415 ха, от които държавни - 3 174 052 ха (76.24 %), частни - 460 256 ха (11.05 %), общински - 506 892 ха (12.17 %), и на религиозни организации - 22 215 ха (0.53 %).

Площта на горските територии към 31.12.2011 г. е 4 148 114 ха, от които държавните са с площ 3 173 515 ха (76.51 %), частните - 456 092 ха (10.99 %), общинските - 495 734 ха (11.95 %), и на религиозните организации - 22 773 ха (0.55 %).

Спрямо 2011 г. площта на горските територии, отчетени към 31.12.2012 г. (форма 1 ГФ), се променят, както следва:

- Общата площ на горските територии се е увеличила с 15 301 ха - от 4 148 114 ха през 2011 г. на 4 163 415 ха през 2012 година. Увеличаването се дължи на установените в резултат на извършената през 2011-2012 г. инвентаризация на територията на 19 горски и ловни стопанства площи от неустроените досега гори, както и на залесени и самозалесили се земеделски територии, придобили характер на гора.

- Залесената площ от 3 774 778 ха през 2011 г. през 2012 г. е 3 795 338 ха - увеличаване с 20 560 ха, което е в резултат на неустроените досега гори, възникнали от самозалесили се голи горски площи или изоставени земи извън горските територии, установените между последните две инвентаризации на отделните горски и ловни стопанства, извършените залесявания на голи дървопроизводителни площи (пожарища, сечища и голини), както и на преоценката на нелесопригодни горски площи при инвентаризацията на горските територии, които имат характер на насаждения. Незалесената площ на горските територии намалява с 5259 ха, като от 373 336 ха, отчетени през 2011 г., през 2012 г. става 368 077 хектара. Намаляването е с 248 ха в незалесената площ, подлежаща на залесяване (пожарища, голини, сечища) и с 5011 ха в недървопроизводителните горски площи.

- Залесената площ на иглолистните гори е намаляла с 3485 хектара. Това намаляване се дължи на продължаващото заглушаване на част от смесените иглолистно-широколистни насаждения, получени след създаването на иглолистни култури, установено с устройването на горските и ловните стопанства през последните години, въпреки причисляването към горските територии на залесени и самозалесили се насажде-

ния върху бивши земеделски земи.

- Широколистните високостъблени гори се увеличават с 5906 ха, което е следствие на изтъкнатите по-горе причини, на инвентаризацията на горските пасища и неустроените досега гори, превръщане на издънкови насаждения във високостъблени, залесяване на пожарища, ветровали и др., преоценката на иглолистни култури и насаждения с ниска производителност.

- Издънковите гори за превръщане се увеличават с 7686 ха и това се дължи на изтъкнатите по-горе причини, на инвентаризацията на горските пасища и неустроените досега издънкови гори и преоценката на смесени иглолистни култури с издънкови широколистни дървесни видове.

- Площта на нискостъблените гори е нараснала с 10 453 ха поради залесяване с акация на голи площи и след реконструкция, на създадения „нискостъблен стопански клас“ от издънкови дъбови насаждения и от преценка на част от насажденията за нискостъблено стопанисване, както и от приобщаване към горските територии на насаждения, отнасяни досега към категорията на т.нар. неустроени гори.

Осъщественото годишно ползване е в размер на 7 936 851 м³ стояща маса, което се равнява на 97.1 % от предвидените по лесоустройствен проект 8 175 802 м³ стояща маса.

По основни групи сортименти изпълнението на предвижданията са: за едрата строителна дървесина 1 354 775 м³ при предвидени 1 368 190 м³, или 99.01 %, за средната строителна дървесина 1 141 360 м³ при предвидени 1 521 691 м³, или 75.01 %, за дребната строителна дървесина 194 526 м³ при предвидени 613 368 м³, или 31.71 %, и за дървата за огрев 4 124 510 м³ при предвидени 3 044 987 м³, или 135.45 %. Общият добив на строителна дървесина е 2 690 661 м³ при предвидени 3 503 249 м³, или 76.8 %.

2. Лесоустройство и отчет на горските територии

Проведени бяха експертни съвети за приемане на лесоустройствените проекти и протоколите от вторите лесоустройствени съвещания за приемане на лесоустройствените проекти (горскостопанските планове) на Държавните горски стопанства в Ихтиман, Рилски манастир, Добринище, Благоевград, Смолян, Чепеларе, Пампорово, Силистра, Смядово, Върбица, Средец, Елхово, Твърдица, както и на Държавните ловни стопанства „Чекерица“, „Мазалат“, „Черни Лом“ и „Шерба“.

Подготвена бе документация за провеждане на открити процедури за обществена поръчка по извършване на инвентаризация на горските територии и изработване на горскостопански планове, горскостопански карти, планове за ловностопански дейности и планове за опазване

на горските територии от пожари през периода 2012-2013 г. за Държавните горски стопанства във Видин, Черни Осъм, Търговище, Омуртаг, Бяла, Сеслав, Карнобат, Стара река, Ивайловград, Пазарджик, Батак, Разлог, Невестино, „Болярка“ и за Държавните ловни стопанства „Витиня“, „Росица“, „Воден-Ири Хисар“, „Тополовград“, „Женда“, „Извора“, „Чепино“ и „Арамлиец“. Процедурите са проведени от съответните регионални дирекции по горите.

Проведени бяха и експертни съвети за приемане на стопанските класове и размера на годишното ползване и втори лесоустройствени съвещания за приемане на извършената инвентаризация на горските територии и изработените горскостопански планове, горскостопански карти, планове за ловностопански дейности и планове за опазване на горските територии от пожари за Държавните горски и ловни стопанства - Сливен, Михалково, Казанлък, Розино, Панагюрище, Елешница, Трън, Монтана, Чипровци, Елин Пелин, Тетевен, Черни Вит, Буйновци, Разград, Велики Преслав и Шумен, както и за Държавните ловни стопанства „Ропотамо“, „Дунав“ и „Паламара“.

Проведени са експертни съвети за приемане на задания за извършване на инвентаризация на горските територии и изработване на горскостопански планове, горскостопански карти, планове за ловностопански дейности и планове за опазване на горските територии от пожари през 2013-2014 г. за Държавните горски стопанства - Белица, Якоруда, Пирдоп (за частта на влязото ДГС - Копривщица), Самоков, Лесидрен, Ловеч, Враца, Ботевград, Ардино, Тутракан, Елена, Провадия, Карлово, Хасково, Тунджа, Котел, Сунгурларе и Бургас, и за Държавното ловно стопанство „Искър“.

Предприети бяха действия и бе предоставена актуализираната цифрова ортофотокарта на Изпълнителната агенция по горите. Картата бе предоставена на дружествата, извършващи инвентаризацията на горските територии и изработващи горскостопански планове, горскостопански карти, планове за ловностопански дейности и планове за опазване на горските територии от пожари за периода 2012-2013 година.

Проведен бе контрол на камералните и теренно-проучвателните работи, свързани с инвентаризацията на горските територии и изработването на горскостопански планове, горскостопански карти, планове за ловностопански дейности и планове за опазване на горските територии от пожари.

Продължава процесът по защита на държавния интерес по отношение на земите, „временно стопанисвани от общината“ - земи по чл. 19, ал. 1 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи. За голяма част от землищата на страната са обжалвани решенията на отделните комисии и текат съдебни производства.

Подготвени, подписани от министъра на земеделието и храните и връчени са заповеди по § 4 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за горите за района на Шуменска област.

Изготвени са основните текстове на проекта за наредба по чл. 18, ал. 1 от Закона за горите и са представени за разглеждане от определената за нейното изработване комисия.

Приоритетните задачи за 2013 година:

1. Предоставяне на слой „Лесо“ на общинските служби по земеделие във връзка с неговата актуализация в картата на възстановената собственост.

2. Установяване и отразяване на съществуващите различия между картата на възстановената собственост и картата от лесоустройствените проекти посредством сравняване на двата цифрови модела и ортофотокартата за съответните землища на населените места. Успешно приключване на работата на комисии по § 4 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за горите за определяне на горските територии, станали такива по силата на закона.

3. Възлагане на изработването на областни планове за развитие на горските територии след влизане в сила на наредбата по чл. 18, ал. 1 от Закона за горите.

4. Провеждане на предварителни разговори за извършване на уедряване на поземлени имоти в горски територии, собственост на държавата, общините, юридически и физически лица.

3. Промени в горските територии

През периода 01.01.2012 - 31.12.2012 г. в горските територии на Република България са настъпили следните промени:

3.1. Придобиване право на собственост върху 15.894 дка горски територии - частна държавна собственост, представляващи застроена и нормативно определена прилежаща площ на сгради, постройки, мрежи и съоръжения, по реда на § 123, ал. 3 на ПЗР към ЗИД на Закона за горите (отм.), в резултат на приключени общо 30 преписки, с обща цена на поземлените имоти 81 361.00 лв. и режийни разноски в размер на 1627.22 лева.

3.2. Променено е предназначението на поземлени имоти в горски територии с обща площ 1898.913 дка и цена за промяната 3 420 916.13 лв. в резултат на приключени 61 преписки със заповед на министъра на земеделието и храните и 6 решения на Министерския съвет, по реда на чл. 14 от Закона за горите (отм.). Определени са средства за компенсационно залесяване в размер на 554 384.68 лева.

Променено е предназначението на поземлен имот в горски терито-

рии с площ 137.427 дка и цена за промяната 115 594.00 лв. в резултат на приключена преписка с решение на комисията в Изпълнителната агенция по горите за промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии по реда на чл. 73 от Закона за горите. Определени са средства за компенсационно залесяване в размер на 115 925.43 лева.

Променено е предназначението на поземлени имоти в горски територии с площ 156.765 дка и цена за промяната 466 401.00 лв. в резултат на приключени преписки с решения на комисиите в регионалните дирекции по горите за промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии по реда на чл. 73 от Закона за горите. Определени са средства за компенсационно залесяване в размер на 28 186.44 лева.

Безвъзмездно е променено предназначението, по реда на чл. 73, ал. 5 от Закона за горите, на 105.784 дка горски територии.

3.3. Учредено е право на ползване и сервитути по реда на чл. 16 от Закона за горите (отм.), както и сервитути около въздушни и подземни електропроводи, възникнали по реда на чл. 16б от Закона за горите (отм.) върху площ от 175.478 дка с обща цена 393 167.00 лв. и 7863.34 лв. режийни разноси в резултат на приключени общо 40 преписки. Определени са средства за компенсационно залесяване за 105 786.29 лева, съгласно представените удостоверения за оценка.

3.4. Учредено е право на строеж, сервитути и право на ползване по реда на Закона за горите върху площ от 304.642 дка с обща цена 262 232.90 лв. и 5244.65 лв. режийни разноси в резултат на приключени общо 26 преписки. Начислена стойност на дървесината на корен в сегашна възраст за оценяваните насаждения в размер на 92 481.08 лева. Определени са средства за компенсационно залесяване в размер на 204 152.67 лева.

През 2012 г. експерти от ИАГ са участвали в:

- заседания на Националния експертен съвет по устройство на територията в МРРБ във връзка с приемане на ПУП (подробни устройствени планове) за поземлени имоти в горски територии;

- работна среща в Разлог с представители на РДГ във връзка с писмо от Главна дирекция „Конкуренция“ на Европейската комисия за предоставяне на информация за случаи на осъществена последваща сделка със заменени земи (всички видове сделки, например ипотека, продажба и т.н.);

- заседание на Комисията по петициите в Европейския парламент - Брюксел, по процедурата за извършените замени по ЗГ;

- съвместна комисия между правителствата на Република България и Съединените американски щати за сътрудничество в областта на отбраната;

- работна среща на междуведомствена група в Изпълнителната агенция по околна среда във връзка с инвентаризация на парникови-

те газове;

- заседания на Областен експертен съвет по устройство на територията в областна администрация на Софийска област във връзка с приемането на ПУП за поземлени имоти в горските територии;

- работна група при изготвяне на изменението на Наредбата за оценка на поземлени имоти в горски територии;

- изработване на текстовете за изменението на Закона за горите;

- срещи в Народното събрание във връзка с изменението на Закона за горите;

- междуведомствена работна група за оказване на логистична помощ на Агенция „Пътна инфраструктура“;

- работна среща с областните управители на Бургас, Хасково и Ямбол във връзка с проектирането на противошапна ограда между Република България и Република Турция;

- работна среща в МОСВ за осигуряване на съдействие за изпълнение на програми за възстановяване от нанесени щети върху околната среда;

- работно съвещание „Финансови и административни взаимоотношения между ИАГ и шестте държавни предприятия“;

- работна група за изготвяне на проект на „Инструкция за планиране, проектиране и изграждане, поддържане, категоризиране и обезопасяване на туристически маршрути, екопътеки и туристическата инфраструктура в горските територии“;

- среща за оказване на методична помощ на Община Самоков при изработването на ПУП за Курортния комплекс „Боровец“;

- комисия, създадена с междуведомствена заповед, която има задача да разработи проект на изменение на Наредба №16 за сервитутите на енергийните обекти;

- междуведомствена проверка на строителството на територията на Природен парк „Витоша“;

- междуведомствени приемателни комисии за приемане на извършените дейности по рекултивация на нарушените терени на възледобивни, рудодобивни и уранодобивни обекти.

4. Залесяване и защита срещу ерозия

Основни задачи

- Изпълнение на целите и показателите, заложи в програмата и бюджета на ИАГ.

- Изготвяне на нормативните документи - наредби и устройствени правилници, произтичащи от Закона за горите, за дейността на горските семеконтролни станции.

- Изпълнение на задълженията на България, произтичащи от членството в Европейския съюз, в областта на горските репродуктивни материали.

- Одобряване и регистрация на базови източници за ГРМ, регистрация на доставчици на ГРМ, изпитване и окачествяване на семена и подобряване на състоянието на горската семепроизводствена база.

- Изпълнение на проект LIFE10/NAT/BG/000146 „Съхраняване на генетичния фонд и възстановяване на приоритетни горски местообитания в зони по „Натура 2000“.

- Производство и доставка до потребители на тополови резници и фиданки от Тополово стопанство - Пазарджик.

- Извършване на контролна дейност.

В изпълнение на поставените цели и задачи са извършени следните дейности:

- Разработена е Наредба за защита на горските територии срещу ерозия и порои и строеж на укрепителни съоръжения и са придвижени процедурите за съгласуване и публикуване в „Държавен вестник“ на наредбите по чл. 95, ал. 2, т. 2 и 3 от Закона за горите.

- Изготвен е актуален регистър на горската семепроизводствена база, въз основа на който е изготвен Национален списък на одобрените и регистрирани базови източници за производство на ГРМ, и е изпратен на Европейската комисия.

- В изпълнение на изискванията на чл. 161 от Закона за горите са изготвени и публикувани в „Държавен вестник“ устройствени правилници на Горските семеконтролни станции - София и Пловдив.

- Одобрени и регистрирани са 54 нови базови източници за ГРМ, отговарящи на минималните изисквания на Директива 1999/105/ЕС.

- За идентифициране на произхода на ГРМ от РДГ и ГСС са издадени 177 сертификата.

- В семеконтролните лаборатории на ГСС - София, и ГСС - Пловдив, са окачествени и са издадени семеконтролни свидетелства на 305 партиди семена от широколистни и иглолистни видове.

- От специалисти на ИАГ и ГСС са извършени 703 контролни проверки на състоянието и провежданите мероприятия в регистрираните базови източници за ГРМ.

- В Тополово стопанство - Пазарджик, се поддържат в добро състояние 169 дка тополови и върбови маточници, произведени са 36 090 фиданки и 403 000 леторасли, от които могат да се добият 1.1 млн. резници.

- ИАГ съвместно с РДГ - Пловдив, и ЮЦДП - Смолян, организира през юни в Хисар редовното заседание на постоянната работна група „Законодателство в областта на семената и растителния размножителен материал“.

лен материал (горски репродуктивен материал)“ към Европейската комисия, в която участваха представители на 18 страни членки на Европейския съюз.

- Експерт от ИАГ взе участие като представител на България в 6 работни заседания на постоянната работна група „Законодателство в областта на семената и растителния размножителен материал (горски репродуктивен материал)“ в Брюксел.

- ГСС - София, като бенефициент по проект LIFE10/NAT/BG/000146 „Съхраняване на генетичния фонд и възстановяване на приоритетни горски местообитания в зони по „Натура 2000“ е извършила следните по-важни дейности: събрани са 653 кг семена; производство на 40 000 фиданки; строително-ремонтни работи на хранилище „генна банка“; закупуване на оборудване за хранилището и други.

- В семехранилището за дългосрочно съхранение в ГСС - Пловдив, са съхранени 1.2 т семена от бял и черен бор и обикновен смърч.

- През годината не са отчетени залесявания в горски територии и земи - собственост на частни физически и юридически лица.

- За защита на горските територии от ерозия и порои са извършени 3560 дка противоерозионни залесявания. Други противоерозионни дейности и строителство на съоръжения за защита срещу ерозия и порои не са извършвани.

4.1. Дейност „Защитени територии и горска сертификация“

През годината Министерският съвет утвърди План за управление на Дирекцията на Природния парк „Персина“.

Продължи разработването на плановете за управление на ПП „Беласица“ и ПП „Българка“. Плановете се финансират със средства по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“(ОПОС).

Разработени, утвърдени и публикувани в „Държавен вестник“ са Устройствените правилници на единадесетте дирекции на природни паркове.

Продължи изпълнението на проект „Опазване и възстановяване на 11 типа природни местообитания край реки и влажни зони в 10 места от „Натура 2000“ в българските гори“, LIFE08 NAT/BG/281. В 4 защитени зони, на обща площ от 43.48 ха, включени в проекта, са премахнати чужди/инвазивни видове като акация, аморфа и японска райнуртия. От планираните 80.6 ха са залесени 21.3 хектара. В защитена зона „Странджа“ по метода за индивидуално производство на висококачествена дървесина са отгледани общо 63.8 ха гори. От планираните тринадесет вида редки растения за възстановяване девет са имали първото си внасяне в природата в три от общо четирите проектни зони.

Дейности по създаване на гори през 2012 г.

№	Видове дейности	Мярка	Изпълнение за 2012 г.
1.	Събрани и добити семена от ДГС/ДЛС	кг	27 094
2.	Произведени фиданки в държавните горски разсадници	хил. бр.	15 379
	В т.ч. за залесяване	хил. бр.	14 728
3.	Залесени площи	дка	12 041
	В т.ч. от общини	дка	853
4.	Попълване на култури в държавни горски територии	дка	5581
5.	Отглеждане на култури в държавни горски територии	дка	73 037
6.	Среден процент на прихващане на културите:	%	
	а) Държавна собственост:		
	- едногодишни		71.49
	- двегодишни		73.44
	- тригодишни		80.32
	б) общинска собственост:		
- едногодишни	47.93		
- двегодишни	51.10		
- тригодишни	59.62		

Млади растения от осем вида се отглеждат в разсадници.

За изпълнението на дейност „Защита на целевите местообитания чрез специализирана инфраструктура“ са изградени 13 нови туристически къта и са ремонтирани 7 туристически къта, 2 туристически маршрута във всички 10 проектни зони. Построени са 23 нови и ремонтирани 10 дървени моста. Поставени са 75 информационни табели, 142 насочващи табели, 420 м огради и 210.9 м дървени скари. Във всички зони - обект на проекта, са проведени мероприятия от инициативата „Национален ден за почистване на природните паркове“ в рамките на дейност „Премахване на антропогенни отпадъци от целевите местооби-

тания“. Общо 8400 доброволци събраха 36 тона отпадъци от природните паркове.

Пет от Дирекциите на природните паркове успешно приключиха изпълнението на подписаните договори за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“, които бяха сключени през 2009 година. Изпълнението на останалите два проекта - в ДПП „Витоша“ и ДПП „Странджа“, беше удължено и предстои да приключи през 2013 година.

В началото на 2012 г. бяха подписани 6 нови договора за финансиране по ОПОС, разработени и внесени от Дирекциите на Природните паркове „Българка“, „Витоша“, „Златни пясъци“, „Сините камъни“, „Русенски Лом“, „Шуменско плато“, а през юли бяха подписани още 11 договора за изпълнение на дейности за устройство и управление на природните паркове по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“.

В рамките на успешно приключилите проекти на териториите на природните паркове бяха изградени следните инфраструктурни обекти: екологични маршрути, туристическа инфраструктура, посетителски и информационни центрове, разсадници за размножаване на редки растителни видове и други.

В част от природните паркове са проведени мероприятия за реинтродукция на застрашените видове, опазване и възстановяване на хабитатите, рекултивация на нарушените терени и други.

Освен проектите, финансирани със средства по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“, Дирекциите на Природни паркове „Странджа“ и „Витоша“ продължиха изпълнението на проект „ЕСР - 2007-317007 - Nature SDI+“.

Успешно приключи изпълнението и на следните проекти:

- „Възраждане и запазване на традиционни строителни техники и умения, използвани в България“.

- „Мрежа от защитени територии по река Дунав - разработване и приложение на международни стратегии за опазване на природното наследство по р. Дунав“.

- „Трансгранични консервационни мерки за опазване на малкия корморан и белооката потапница в характерни места на територията на България и Румъния“ - „Зелени граници“.

- „PERIURBAN - парковете в периферията на урбанизираните територии - подобряване на условията на околната среда“.

- „Създаване на национален център за професионално обучение на специалисти и мениджъри в защитените територии в Р България в Природен парк „Рилски манастир“.

- Дирекциите на природните паркове изпълниха дейности и задължения, свързани с провеждането на мониторинг на видовете, като част от Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие, проведеха образователни и обучителни мероприятия с деца от различни възрастови групи, ремонт и осъвременяване на съществуваща туристическа инфраструктура и други.

- Служители от ИАГ участваха в редовните заседания на Висшия експертен екологичен съвет към МОСВ и Националния съвет по биологично разнообразие, Комитета за наблюдение и Комитета за избор и координация на проекти по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“.

- През изминалата година бяха извършени и комплексни проверки на дейността на дирекциите на природните паркове. За установените пропуски са направени предписания за тяхното отстраняване и предотвратяване в бъдеще.

- Организирано бе представяне на природните паркове в България на специализираното изложение „Природа, лов, риболов“ в Пловдив.

- Съвместно с регионалните дирекции по горите, държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ и дирекциите на природните паркове беше извършена инвентаризация на опасните дървета в местата с туристическо натоварване.

- Продължи процесът на сертифициране в горите (таблица 2). Сертификат FSC (Управление на гори и проследяване на продукцията) притежават общо 11 държавни горски и ловни стопанства и един недържавен собственик на гори. Сертификат FSC (Проследяване на продукцията) притежават 40 организации и фирми. Сертификат PEFC (Проследяване на дървесината) притежава една организация (фирма). Общата площ на сертифицираните гори към края на 2012 г. е 231 899 хектара.

СТОПАНИСВАНЕ, ПОЛЗВАНЕ И ЗАЩИТА НА ГОРИТЕ

Стопанисването, ползването и защитата на горите бяха насочени към подобряване на устойчивостта и производителността на горите и тяхното здравословно състояние чрез:

- провеждане на отгледни сечи за подобряване на строежа, структурата, производителността и здравословното състояние на горите;

- увеличаване на относителния дял на високостъблените гори чрез прилагане на лесовъдски системи, благоприятстващи естественото възобновяване, особено в издънковите гори;

**Сертифицирани и сертифициращи се държавни горски/ловни стопанства и фирми
FSC сертификат - FM (Управление на гори)/СОС (Проследяване на продукцията)**

№	ДГС/ДЛС	Площ, ха	Издаване на сертификата	Изтичане на сертификата	Сертификат	Забележка
1	ДГС - Айтос	43508	21.12.2008 г.	20.02.2013 г.	FM-COC	Сертифициран (предстои подновяване на сертификата)
2	ДГС - Доспат	18 284	04.04.2011 г.	03.04.2016 г.	FM-COC	Ресертифициран
3	ДГС - Костин	10 089	03.09.2009 г.	02.09.2014 г.	FM-COC	Сертифициран
4	ДЛС „Родопи“	12 035	26.03.2010 г.	25.03.2015 г.	FM-COC	Сертифициран
5	ДГС - Кирково	32 160	20.11.2009 г.	19.11.2014 г.	FM-COC	Сертифициран
6	ДГС - Якоруда	17 866	26.03.2010 г.	25.03.2015 г.	FM-COC	Сертифициран
7	ДЛС „Дикчан“	18 340	26.10.2009 г.	25.10.2014 г.	FM-COC	Сертифициран
8	ДЛС „Граматиново“	18 319	21.02.2008 г.	20.02.2013 г.	FM-COC	Сертифициран (предстои подновяване на сертификата)
9	ДЛС „Росица“	12 390	25.08.2009 г.	24.08.2014 г.	FM-COC	Сертифициран
10	ДЛС „Широка поляна“	10 988	19.11.2009 г.	18.11.2014 г.	FM-COC	Сертифициран
11	ДЛС „Шерба“	35 990	21.02.2008 г.	20.02.2013 г.	FM-COC	Сертифициран (предстои подновяване на сертификата)
12	„Лигнум“ АД	1930	13.12.2006 г.	31.12.2016 г.	FM-COC	Ресертифициран
Обща сертифицирана площ		231 899				

- постигане и поддържане на благоприятен консервационен статус на горските типове местообитания съгласно Закона за биологичното разнообразие;

- изготвяне на анализи и периодично провеждане на обучение, информационни кампании и други мероприятия с НПО, организации и институции и други заинтересовани страни за състоянието на българските гори.

I. Стопанисване на горите

1. Отгледни и селекционни сечи в държавните гори

Провеждането на отгледни сечи има за цел подобряването на бъдещия строеж, структура, устойчивост и продуктивност на горите.

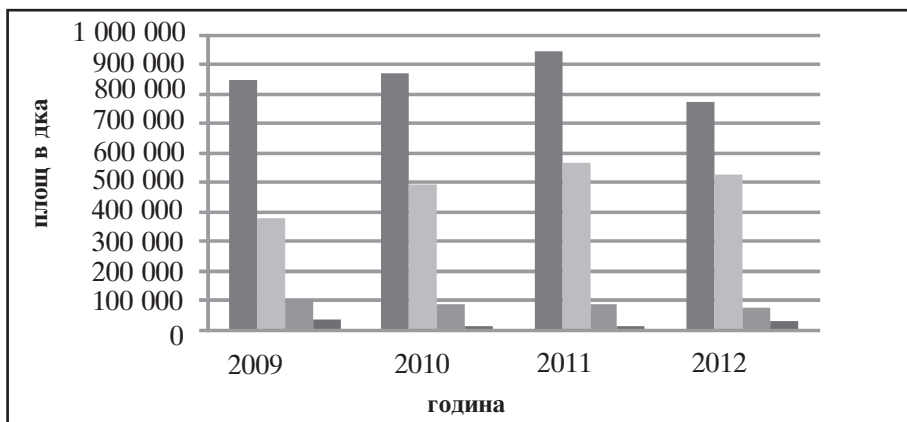
- През 2012 г. в държавните гори за регулиране на дървесния състав и подобряване на растежните условия са проведени отгледни сечи на площ от 526 106 дка, което представлява 67.8 % от предвижданията на горскостопанските планове (лесоустройствени проекти). От проведените отгледни сечи 55.5 % са в иглолистни гори, 25.9 % - в широколистни високостъблени гори, и 18.6 % - в издънкови гори за превръщане в семенни. Изпълнението на отгледните сечи без материален добив на площ от 28 113 дка е 36.8 % от предвижданията на горскостопанските планове (лесоустройствени проекти). По видове отгледни сечи изпълнението на горскостопанските планове (лесоустройствени проекти) е 32.9 % за осветленията, 28.1 % за прочистките, 64.3 % от прорежданията и 90.2 % от пробирките.

- През 2012 г. са проведени селекционни сечи на площ от 14 354 дка, което представлява 109.8 % от предвижданията на горскостопанските планове (лесоустройствени проекти).

Таблица 3

Площ на предвидените и проведените отгледни сечи в държавните гори в периода 2009-2012 г. (дка)

	Година	2009	2010	2011	2012
Отгледни сечи	Горскостопански план	846 674	868 846	943 665	775 586
	отчет	377 237	494 288	568 547	526 106
в т.ч. без материален добив	Горскостопански план	105 816	90 112	86 755	76 316
	отчет	37 822	11 249	16 633	28 113

Фиг. 1. Динамика на проведените отгледни сечи в периода 2009-2012 г.: ■ отгледни сечи по горскостопански план; ■ отгледни сечи - отчет; ■ в т.ч. без материален добив по горскостопански план; ■ в т.ч. без материален добив - отчет

2. Други мероприятия

Извършено е кастрене на стоящи дървета за формиране на качествена дървесина върху 11 364 дка, което е с 4734 дка повече от предвижданията на горскостопанските планове (лесоустройствени проекти).

Подпомагане на естественото възобновяване е извършено върху 25 086 декара.

Извършено е маркиране на лесосечния фонд в размер на 5 940 622 м³ стояща дървесина, или с 518 200 м³ повече от 2011 година.

II. Ползване на дървесина

Съгласно отчетните форми за горските територии - 5 ГФ, през 2012 г. от цялата територия на страната са добити 7 936 851 м³ стояща дървесна маса, което представлява 97 % от предвиденото по горскостопански планове и програми ползване на дървесина. От държавните горски територии са добити 5 826 805 м³ стояща дървесна маса, което представлява около 94 % от предвижданията по горскостопански планове и програми.

През 2012 г. ИАГ и регионалните дирекции по горите извършваха постоянен контрол на издаваните позволителни за сеч и съставяните протоколи за освидетелстване на сечищата чрез информационната система на ИАГ - www.system.iag.bg. През годината са издадени позволителни за сеч за 8 516 000 м³ лежача дървесина и към 08.02.2013 г. са със-

тавени протоколи за освидетелстване на сечищата за добити 6 881 000 м³ лежаща дървесина.

III. Защита на горите

През 2012 г. здравословното състояние на горите се оценява като устойчиво. Не са наблюдавани масови нападения на болести и вредители върху големи площи.

В началото на годината бяха утвърдени прогнозите на лесозащитните станции за очакваните нападения от вредители, болести и други повреди в горите. За тяхното изработване е проведен лесопатологичен мониторинг в стационарните обекти и лесопатологични обследвания във всички гори, в т.ч. горските разсадници.

1. Авиоборба

Проведена е в широколистни и иглолистни насаждения и култури, както следва:

- срещу бороволистни оси на обща площ 5110 дка с продукт за растителна защита „Трейсър - 480 СК“;
- срещу гъботворка - 14 000 дка, от които 10 000 дка с продукт за растителна защита „Трейсър 480 СК“ и 4000 дка с „Димилин 480 СК“;
- срещу борова процесия - 16 600 дка с продукти за растителна защита - „Димилин 48 СК“ - 14 600 дка, и с „Трейсър 480 СК“ - 2000 дка.

Отчетеният ефект от авиоборбата, изразен в смъртност на вредителя, е над 82 %.

Общо за авиоборба през годината са изразходвани 141 981 лв., от които 125 988 лв. са финансирани от държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ(ДП) и 15 993 лв. от общини и други юридически лица, като общините са финансирани само на авиохимична борба.

2. Наземна химична борба

Проведена е върху площ от 5256.1 дка, на стойност 31 818.4 лв., всичките финансирани от ДП. Прилага се най-често при фитопатогенни заболявания, както и за регулиране на числеността на вредители, срещу които не могат да се приложат биологични методи и средства.

3. Механична борба

Проведена е на площ от 10 450.5 дка за защита срещу насекомни вредители. Общата стойност на този вид борба е 29 053.4 лв., като финансирането е от ДП по чл. 163 от Закона за горите.

Предвидените за 2012 г. и проведените лесозащитни мероприятия и

изразходваните финансови средства са посочени в *таблица 4*.

Таблица 4

**Предвидени и проведени лесозащитни мероприятия
и изразходвани финансови средства**

Мероприятие	Прогноза за 2012 г.	Отчет за 2012 г.	Изразходвани фин. средства
	<i>дка</i>	<i>дка</i>	<i>лева</i>
Авиоборба	282 878	35 710	141 981
Наземна химична и биологична борба	7116	5256	31 818
Механична борба	6858	10 450	29 053
Интегрирана борба	50	-	-
Общо:	296 902	51 416	202 852
Санитарни сечи	53 885	100630.26	-

4. Санитарни сечи

Проведени са в гори, нападнати от върхов корояд и други стъблени вредители, за усвояване на дървесината, засегната от снеголоми, ветроломи и други абиотични фактори на площ 153 576 дка, от които 1248 дка са с интензивност 100 %.

През годината от лесозащитните станции са извършени и следните дейности:

- лесопатологично обследване на горски насаждения и култури - 640 броя.
- обследване на фитосанитарното състояние на горски разсадници - 232 броя.

**НЕДЪРЖАВНИ ГОРИ И КОНТРОЛ
НА ДЕЙНОСТИТЕ В ГОРИТЕ**

I. Изготвяне на проекти на нормативни документи

През 2012 г. експерти от ИАГ участваха в комисии, експертни съвети и работни групи за разработването на нормативни актове и методически указания, свързани със сектор горско стопанство, по-важните от които са:

- проект за изменение и допълнение на Закона за горите;
- проект за изменение на Наредбата за контрола и опазването на

горските територии;

- образци на типови документи по Наредбата за контрола и опазването на горските територии;

- проект за изменение на Наредбата за сечите в горите;

- проект на Наредба за инвентаризация на горските територии;

- изменение на Наредбата за условията и реда за възлагане на изпълнението на дейности в горските територии - държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти;

- проект за изменение на Наредбата за униформеното облекло;

- указания за ползване на дървесина от поземлени имоти, които са гора по смисъла на ЗГ, но по КВС и кадастрална карта не са отразени като горски територии;

- проект на модул към www.system.iag.bg за издаване на превозни билети за експедиране на дървесина от обекти по чл. 206 от ЗГ;

- модул към информационната система на ИАГ за изготвяне на отчетен документ 05 ГФ;

- изработване на задание за възлагане на услуга по разработка на софтуер за издаване и отчитане на превозни билети за транспортиране на дървесина от временен склад;

- заповед за утвърждаване на образци на превозни билети по чл. 211, ал. 1 от ЗГ.

Експерт от ИАГ участва в работата на Комитета за прилагане на законодателството в областта на горите, управлението и търговията с изделия от дървен материал (FLEGT) към Европейската комисия при разглеждане на въпроси, свързани с Регламент № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета на ЕС за определяне на задълженията на операторите, които пускат на пазара дървен материал и изделия от дървен материал.

През 2012 г. експерт от Агенцията, съвместно с представители от 33 страни, взе участие в международния форум „Горите в зелената икономика“, който бе организиран от Държавната агенция по горските ресурси на Украйна и подпомогнат от Швейцария и някои международни организации. Българско участие имаше и в редовното заседание на Работната група по земеделие и хранително-вкусова промишленост в рамките на Българско-германския съвет за коопериране по време на Международното изложение „EUROTIER“ в Хановер, Германия.

II. Консултации и подпомагане на работата на собствениците на недържавни гори

Голям брой са консултациите, давани от експерти от ИАГ на собственици на гори и други заинтересовани лица във връзка с управлението,

стопанисването, опазването, обслужването и ползването на недържавните гори - по телефон, в приемната на МЗХ и чрез срещи със собственици. Ежедневно са извършвани методически указания и консултации на регионалните дирекции по горите, държавните предприятия, държавните горски и ловни стопанства и общинските горски структури.

Проведени са обучения по проблемите на управлението и стопанисването на общинските гори:

- работни съвещания в Стара Загора, Велико Търново, Ловеч и Пловдив с участието на областни управители, кметове на общини, представители на държавните горски предприятия и Асоциация „Общински гори“, като общият им брой е около 300 души;

- обучителни семинари на около 200 души в Банско и с. Гергини;

- семинар на „Булпрофор“ за обучение на горски предприемачи по прилагането на нормативната уредба в горите, проведен в УОГС „Юндола“, в който са взели участие 40 души;

- семинар в Смолян.

В резултат на проведените обучения и семинари участниците са запознати с регламентите и изискванията на новата нормативна уредба в горите. Извършена е оценка на правата, задълженията и отговорностите на общините при управлението на горите. Изяснени са съществуващи проблеми по стопанисването и управлението на недържавните гори и са посочени пътища за преодоляването им. Насърчен е процесът по създаване на структури/форми за управление на горските територии - общинска собственост, и изработването на произтичащите от ЗГ наредби и нормативни документи, касаещи дейността им.

III. Регистър на лицата, извършващи лесовъдска дейност

През 2012 г. дейността на Комисията за разглеждане на заявления за вписване в публичния регистър на ИАГ на физически и юридически лица за извършване на дейности в горските територии бе съобразена с новите изисквания в Закона за горите.

В резултат на извършената работа през 2012 г. са издадени 4724 удостоверения на физически лица за упражняване на лесовъдска практика и 1617 удостоверения на търговци за извършване на дейности в горските територии. Нарастването на броя на издадените удостоверения на физически лица за упражняване на лесовъдска практика и на регистрираните търговци за извършване на дейности в горски територии е свързано с промените в Закона за горите и извършващата се пререгистрация на съществуващите удостоверения.

Към 31.12.2012 г. общият брой на регистрираните физически лица за упражняване на лесовъдска практика достигна 8658, а на регистрирани-

те търговци - 4559.

През 2012 г. са отписани от публичния регистър по чл. 241 от ЗГ 40 търговци, а от регистъра по чл. 235 от ЗГ - 14 физически лица, като 8 от тях са отписани за установени нарушения по ЗГ и други подзаконови актове за неговото прилагане, извършени при упражняване на дейността, за която са били регистрирани.

В изпълнение на годишния план през 2012 г. и съгласно УП на ИАГ са извършени 24 проверки по изпратени сигнали (вкл. получени по електронната поща) от Министерския съвет, Министерството на земеделието и храните и други. Периодично е извършван и репрезентативен контрол на издадените позволителни за сеч и протоколи за освидетелстване, като след направения анализ през 2012 г. е променен механизмът за издаването им с цел подобряване на контролната дейност.

IV. Контрол върху дейностите в горите

През 2012 г. експерти от ИАГ извършиха тематични проверки на разработени горскостопански програми, издадени позволителни за сеч, протоколи за освидетелстване на сечища и дисциплина на ползване в държавни и недържавни горски територии в района на дейност на РДГ - Ловеч, Велико Търново, Шумен, Кърджали, Смолян, Пазарджик, Пловдив, Благоевград и Берковица. Проверките целяха да обхванат дейността на колкото е възможно по-голям брой ползватели, извършващи дейности в горските територии, в присъствието на представител на съответната регионална дирекция по горите и регистрираните по чл. 235 от ЗГ лица. В хода на извършените проверки бяха съставени 136 констативни протокола, с които писмено са дадени 247 предписания и разпореждания, вкл. за обезсилване на позволителни, временно спиране на сечта, съставяне на АУАН, уведомяване на органите на Прокуратурата и МВР и други, касаещи изпълнението на Закона за горите и подзаконовата нормативна уредба.

През 2012 г. експерти от Агенцията анализираха и обобщиха информацията от извършените от РДГ комплексни проверки на над 130 държавни горски/ловни стопанства, над 60 общини - собственици на гори, и множество горски имоти - собственост на физически и юридически лица. Извършените комплексни проверки са обхващали цялостната дейност на проверявания обект и предоставят вярна и точна информация за спазването на разпоредбите на ЗГ. Пропуските, свързани с разсадниковото производство, залесяването и защитата на горските територии, са преди всичко в използването на стари образци на документи. При стопанисването и ползването на дървесина и недървесни горски продукти обичайно са констатирани значително повече пропуски как-

то при изготвянето и попълването на документите, така и при извършването на самите дейности на терена. Изключение са случаите, при които в резултат на нарушенията при извършването на законно регламентирана дейност в горите бъдещото стопанисване на насаждението е компрометирано.

Във връзка с изпълнението на изискванията на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси бяха обработвани и изготвени отговори, и предоставяна информация по преписки за конфликт на интереси на лица, заемащи публични длъжности, назначени от изпълнителния директор на ИАГ.

ГОРСКА ПОЛИТИКА

1. Горска политика и стратегическо планиране

Бяха извършени следните по-важни дейности:

- Изготвена и одобрена беше Програмата на ИАГ с целите в областта на горското стопанство и действията за постигането им през 2012 година.

- Периодично са подготвяни материали и отчети на ИАГ към Министерски съвет и Министерството на земеделието и храните за изпълнението на политиките и програмите с целите и приоритетите на ИАГ за 2012 година.

- Участие на експерти от Изпълнителната агенция по горите в работните срещи на Работната група от всички заинтересовани лица за изготвяне на новата Национална стратегия за устойчиво развитие на горския сектор.

- През септември 2012 г. е подписан договор по Оперативна програма „Административен капацитет“ с бенефициент ИАГ за изпълнение на проект „Стратегическото планиране в българските гори - гарант за ефективно управление и устойчиво развитие“. Проектът започна, като в момента някои от предвидените дейности се изпълняват, а за други се готвят документациите за обществените поръчки.

2. Международни проекти, проекти по структурните фондове на ЕС, в т.ч. проекти по оперативни програми и по Програмата за развитие на селските райони

Към края на септември 2012 г. ИАГ, регионалните дирекции по горите, специализираните териториални звена, в т.ч. дирекциите на природни паркове, опитните станции, семеконтролните станции и други, са изпълнили, изпълняват или подготвят за кандидатстване и изпълнение около 60 проекта по европейски и международни програми и други ин-

струменти за финансиране.

Политиката на ИАГ е да разширява обхвата, да поощрява и подкрепя участието на своите структури и звена в международни проекти или в проекти по оперативни програми, финансирани от европейските и други международни фондове. Тази политика е актуална, когато е необходимо рационално и ефективно разходване на средствата от бюджета на ИАГ чрез осигуряване на допълнителни извънбюджетни средства за обмен на добри европейски и международни практики в областта на устойчивото и многофункционалното управление, стопанисване и ползване на горите.

По-важните дейности и проекти на ИАГ за 2012 г. в тази посока са участията в заседанията на Комитета по наблюдение и на работните групи по Програмата за развитие на селските райони (2007-2013 г.) и участията в Експертната комисия за осигуряване на прозрачност (ЕКОП) към ДФЗ-РА.

За изпълнението на проекти по структурните фондове на ЕС и други международни проекти през 2012 г. бе извършено следното:

- Участие в ръководството и координацията на стартирания в края на 2010 г. проект „EFFMIS“ по Програма INTERREG IV С. През 2012 г. ИАГ се включи в организирането и провеждането на срещи на Управителния съвет и семинари по проекта в Полша и Гърция.

- Изпълнителната агенция по горите е основен двигател и активно подпомага реализирането на „Проект в подкрепа на институционалната реформа в горския сектор - IDF GRANT № TF-096228“ на Световната банка чрез указания, становища, подготовка и участие в работни срещи и семинари с представители и консултанти на Световната банка и със заинтересовани лица в изпълнение на дейностите по проекта. В средата на 2012 г. експерти от Агенцията взеха активно участие в организираното в изпълнение на този проект посещение в различни горски институции в Ирландия с цел изучаване на добри европейски практики в областта на управлението на горите.

- През 2012 г. Изпълнителната агенция по горите взе активно участие в осъществяването на ФАР Туининг проект „Допълнителна подкрепа за устойчивото стопанисване на горите“. Проектът се изпълнява в Република Косово за период от 2 години. Той е първата възможност за служителите от системата на горите в качеството си на консултанти и обучители да представят българския опит в чужбина по линията на предприемчивите програми на ЕС. Изпълнителната агенция по горите е първата и единствена българска държавна администрация, която е партньор по програмата извън пределите на страната. През 2012 г. освен организираните множество мисии на служители от системата на горите в Ре-

публика Косово бяха проведени две теренни посещения на територията на България.

- Координиране и отчитане на работата по Проект „Практическо използване на мониторинг при управление на природни бедствия“ - MONITOR II и на Проект „Климатичните промени и влиянието им върху водните ресурси“- CC-WaterS по Оперативна програма за Югоизточна Европа.

- Изпълнение на проект „Запазване и възстановяване на дъбовите хабитати по Черноморието“, по Програма LIFE+, с координиращ бенефициент ДЛС „Балчик“, където ИАГ е асоцииран бенефициент. Осъществени бяха множество активности, в т.ч. проверки на място в изпълнение на Дейност Е2 „Мониторинг на напредъка на проекта“, за която е отговорна Агенцията.

- Включване в стартирания нов проект по Програма LIFE+ на Горската семеконтролна станция - София, като асоцииран бенефициент по проект „Съхраняване на генетичния фонд и възстановяване на приоритетни горски местообитания в зони от „Натура 2000“. През 2012 г. бяха организирани и проведени няколко дейности, за чието изпълнение ИАГ е отговорна.

- Участие на ИАГ в проект „Засилване на изследванията в горите на Средиземноморието чрез подобряване на координацията и интеграцията“ - FORESTERRA по Седма рамкова програма.

- Участие на ИАГ в проект „Смекчаване уязвимостта на водните ресурси към климатичните промени“ - CC-WARE по Оперативна програма Югоизточна Европа.

- Подготовка и подаване на две нови проектни предложения по Програма LIFE+ с координиращ бенефициент ИАГ.

- Координиране на работата с Европейската програма за горски генетични ресурси (EUFORGEN) и поддържане на информационната система за консервационни единици на горскодървесни видове EUFGIS.

- Подписване и изпълнение на договор по проект „Стратегическото планиране в българските гори - гарант за ефективно управление и устойчиво развитие“ по Оперативна програма „Административен капацитет“.

От началото на 2012 г. стартира отделен модул „Проекти“ в интернет базираната система на ИАГ, който ще позволи електронното отчитане на кандидатстването и изпълнението на проектите.

3. Евроинтеграция и международно сътрудничество

През 2012 г. Изпълнителната агенция по горите активно участва в работни форуми към ЕК, в т.ч. чрез изготвяне на указания и рамкови позиции, съответно за:

- Постоянния комитет по горско стопанство (ПКГС) чрез изработване на указания за неговите заседания, а при участие в заседание - на отчети за дискутираните проблеми по време на срещите. В съответствие с приеманите на тези работни срещи решения са съставяни и изпращани допълнителни документи и информация.

- Работна група по горско стопанство (РГГС) чрез изготвяне на указания за заседанията ѝ, а при участие в заседанието - на отчети за дискутираните проблеми по време на срещите. В съответствие с приеманите на тези работни срещи решения са съставяни и изпращани допълнителни документи и информация.

Основните теми, поставени на тези два форума през 2012 г., бяха:

- Дискусия по изработването на Правнообвързващо споразумение за горите. Създаден е Междуправителствен комитет по водене на преговорите с участието на всички държави, членуващи в „Гори Европа“.

- Обсъждане на предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета на ЕС за новата Обща селскостопанска политика, в т.ч. за подпомагане на извършването на дейности в горския сектор.

- Обсъждане на подготовката за прилагане на Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета на ЕС, по който ИАГ е компетентен орган;

- Подпомагане и участие в работата на двете специализирани групи към ПКГС - съответно за разработване на нова Стратегия за горите на ЕС и изграждане на единна информационна система за горите на ниво Европейски съюз.

- Дискутиране на предлаганите промени в законодателството на ЕС относно търговията със семена и посадъчен материал и необходимостта от запазване на горските репродуктивни материали (ГРМ) в отделна директива.

- Обсъждане на подготовката за 10-ия Форум на Обединените нации за горите (UNFF 10) в контекста на механизмите за финансиране на устойчивото управление на горите.

В рамките на международното и двустранното сътрудничество бяха извършени и следните дейности:

- Подпомагане подготовката на указания и рамкови позиции за Комитета FLEGT към ЕС и подпомагане при изготвяне на рамкови позиции при сключване и подписване на доброволни споразумения за партньорство по FLEGT между ЕС и трети държави.

- Участие на експерти от ИАГ в срещата и проведените заседания за финансирането в горите, организирана от Партньорството за сътрудничество в горите, с подкрепата на Форума за горите към ООН (Organization-Led Initiative on Forest Financing) с поддръжката на Форум-

ма на Обединените нации за горите (UNFF), проведена в Рим (Италия), 19-21 септември 2012 година.

- Подготовка на национален доклад във връзка с поетия от България ангажимент за изпълнение на одобрената от 9-та сесия на Форума по горите на ООН Рамкова резолюция „Гора за хората“.

- Участие в подготовката и провеждането на Работна група по законодателство за семената (горски репродуктивен материал) към ЕК в България (04-06 юни 2012 г., Хисар).

- Участие на експерти от ИАГ като лектори в обучение по проект „Създаване на Служба за консултантски услуги в областта на биологичните ресурси (БИОРЕКС)“, финансиран от Фондация „Америка за България“.

- Участие на експерти от ИАГ в попълване на въпросниците JFSQ и ПЕЕАФ на Евростат/ЕК и координиране на предоставянето на информация по интегрираната програма за горите на ИКЕ/ФАО/ООН и Екипа от специалисти по „Устойчиво управление на горите“ към ИКЕ/ООН.

- Организиране и провеждане на срещи за развитие на двустранното и международното сътрудничество с колеги от Норвегия, САЩ, Германия, Турция.

4. Научно обслужване, обучение, участие в експертни съвети и други

В областта на научното обслужване, обучението и образованието през 2012 г. в ИАГ са извършени следните дейности:

- Координиране и организиране на работата на специализираните научни звена към Изпълнителната агенция по горите - ОСДГ - Бургас, ОСБРГДВ - Свищов, и ННИСЛСББД - София. Приети са окончателни и междинни отчети по тематични задачи на Опитните станции от годишните оперативни планове за 2011 година. Изготвени и утвърдени бяха годишните им оперативни планове за работата по тематични задачи за 2012 година.

- Подготовка на документация и организиране на провеждането на открит конкурс с обособени позиции по ЗОП за разработването на научно-приложни теми, финансирани от бюджета на ИАГ, необходими за устойчивото развитие на горите и горския сектор в България.

- Организиране и провеждане на ЕТИС по научното обслужване за 2012 година.

- Организация, координиране и участие в разработването на Програма за обучението и развитието на кадрите в ИАГ за 2012 година.

- Изготвяне на заявки и координиране на обученията на служители от ИАГ по програмата на Института за публична администрация (ИПА). Броят на преминалите обучения служители на ИАГ по различ-

ни модули на ИПА е 48.

- Разработена е програма и са организирани 8 тридневни курса за обучение на над 200 специалисти от горския сектор, в т.ч. от ИАГ, РДГ, ДГП - ДГС и ДЛС, РИОСВ, Басейнови дирекции по проект на ИПА - „Гео промотиране - съвместна мрежа за предоставяне на стандартизирани услуги, свързани с обучение за специалисти, посветено на природните рискове, гражданска защита и насърчаване на достъпа до пазара на труда“ по Оперативна програма за европейско териториално сътрудничество Гърция-България 2007-2013 година.

- Организиран беше курс за провеждане на чуждоезиково обучение по английски език за служителите на ИАГ. Беше проведен 3-месечен курс в две нива (начинаещи и напреднали) на 35 служители от Агенцията.

- В изпълнение на годишната Програма на ИАГ за 2012 г. и с цел повишаване на капацитета на служителите от регионалните дирекции по горите и специализираните териториални звена бяха организирани и проведени обучения в 4 града - София, Благоевград, Велико Търново и Пловдив. Целта на обучението беше да се представи и обсъди информация, свързана с кандидатстването, разработването и изпълнението на проекти по Кохезионния фонд и структурните фондове на Европейския съюз и други международни програми. В резултат бяха обучени 73 служители от горския сектор.

За подпомагане на дейността на други институции експерти от ИАГ взеха участие в работата на:

- Управляващия комитет за оценка на проекти по механизма за съвместно изпълнение - изготвяне на оценки за фирмите, кандидатстващи с проекти по механизма „Съвместно изпълнение“;

- Експертния съвет по проект: „Оценка и мониторинг на въздействието на замърсения въздух върху горските екосистеми“ чрез изготвяне на становища за изпълнението на дейностите от проекта;

- Комитета за избор и координация на проекти по ОП „Околна среда“ - изготвяне на становища за наличие или липса на двойно финансиране.

КАСОВО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА И ИЗВЪН-БЮДЖЕТНИТЕ СМЕТКИ И ФОНДОВЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

I. По отчета за касово изпълнение на бюджета

1. По приходите

С писмо на МЗХ № 13-1070/07.02.2012 г. на Изпълнителната агенция по горите първоначално са утвърдени приходи на обща стойност

58 504 000 лв., в т.ч. по § 24-00 - Приходи и доходи от собственост, в размер на 37 897 700 лв. и по § 25-00 - Държавни такси, в размер на 20 606 300 лева. Със следващо писмо на МЗХ № 13-7380/22.08.2012 г. е извършена корекция на бюджета на Агенцията в увеличаване на приходите с 25 086 лв., които са част от постъпилите през настоящата година средства от дарения и други безвъзмездно получени суми от чужбина.

През 2012 г. в Изпълнителната агенция по горите са отчетени приходи на обща стойност 17 706 519 лева. С най-голям дял са приходите от държавни такси по Закона за горите и по Закона за лова и опазване на дивеча - 7 705 760 лв., в т.ч. по ПМС №283/2000 г. - 5 685 412 лв., и ПМС №202/2008 г. - 2 020 348 лева. От промяна на предназначението на горски територии по постъпили преписки по реда на чл. 14 г от отменения Закон за горите са постъпили приходи в размер на 3 365 840 лева. По този параграф са отчетени и приходи на стойност 367 209 лв., които са формирани от промяна на предназначението на поземлени имоти в горските територии на основание чл. 73, ал. 3 и чл. 78, ал. 2 от Закона за горите.

Към 31.12.2012 г. по съставени актове за нарушения принудително събраните суми от Националната агенция по приходите по наказателни постановления, издадени на основание актове за нарушения, както и от продадени конфискувани вещи, по § 28-00 - Глоби, санкции и наказателни лихви, Агенцията отчита приходи в размер на 1 034 645 лева.

Отчетените по приходен § 45-00 - Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми от страната, в размер на 117 465 лв. са дарения от организации за участието на дирекциите на природните паркове в почистване на териториите им.

В приходен § 46-00 - Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми от чужбина, към 31.12.2012 г. са отчетени средства в размер на 892 076 лв., резултат от изпълнение на дейностите по сключени договори по европейски проекти.

Изпълнението на приходите за отчетния период е 30.25 %. Неизпълнението на приходната част на бюджета на Изпълнителната агенция по горите се дължи на това, че заложените за 2012 г. приходи са определени на база изпълнението на бюджета за 2011 г., а не спрямо заложените в бюджетната прогноза. Настъпилите законодателни промени в Закона за горите (09.04.2011 г.) водят до намаляване на приходите на Изпълнителната агенция по горите.

С влизането в сила на новия Закон за горите в ИАГ не постъпват приходи от компенсационно залесяване, както и приходи от ползване на дървесина и от разпореждане със собственост и горски територии. С

цел доближаване на изпълнението на приходите до прогнозния размер (31 000 000 лв.) ИАГ инициира предложение за промяна в Закона за горите, като част от средствата от промяна на горските територии да постъпват по бюджета на Агенцията. С последните промени в закона (ДВ, бр. 60 от 07.08.2012 г.) предложението не беше прието, което води до невъзможност Изпълнителната агенция да администрира повече приходи.

Таблица 5

**Отчет на изпълнението на разходите по бюджета
на ИАГ за 2012 г.**

Показатели	Бюджет ИАГ 2012 г. <i>лева</i>	Отчет към 31.12.2012 <i>лева</i>	Изпълнение отчет към бюджет %
Разходи, общо, в т.ч.:	32 716 476	29 967 066	91.60
1. Разходи за персонал (заплати, други възнаграждения и осигурителни вноски)	14 478 453	14 478 454	100
2. Разходи за дейността	17 231 461	14 482 050	84.04
<i>в т.ч. разходи за мероприятия</i>	5 214 642	4 214 642	80.82
3. Капиталови разходи	1 006 562	1 006 562	100

2. По разходите

На ИАГ за 2012 г. първоначално са утвърдени разходи в размер на 38 463 850 лева. През отчетния период с писма № 13-6147/10.07.2012 г., № 13-7466/27.08.2012 г., № 13-9607/23.10.2012 г., № 13-11495/14.12.2012 г. и № 13-11644/18.12.2012 г. Министерството на земеделието и храните коригира разходната част на бюджета на Агенцията в увеличаване общо със 139 025 лв. във връзка с получени трансфери за изпълнение на дейности по европейски проекти.

Усвоените към 31.12.2012 г. разходи по касов отчет възлизат на 29 967 066 лева. Разходите за издръжка за отчетния период са на стойност 14 482 050 лв., като в тях са включени и преведените чрез регионалните дирекции по горите суми за инвентаризация на горските територии в размер на 4 214 642 лева.

Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2012 г. на Изпълнителната агенция по горите за капиталови разходи са опре-

делени средства в размер на 600 000 лева. До този размер беше изготвен и утвърден поименният списък по структури на Агенцията.

С писма на МЗХ № 13-5776/27.06.2012 г. и №13-9473/19.10.2012 г. е извършена вътрешна компенсирана промяна по бюджета на ИАГ в намаляване на текущата издръжка и увеличаване на капиталовите разходи с 382 000 лв., от които 337 000 лв. за закупуване на автомобили за нуждите на регионалните дирекции по горите и 45 000 лв. за придобиване на програмни продукти. Във връзка с получен трансфер от Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) за изпълнение на заложените дейности по проект е извършена корекция по бюджета на ИАГ в увеличаване на частта на капиталовите разходи допълнително с 24 590 лева.

Окончателно утвърдените капиталови средства за 2012 г. са 1 006 562 лв., а усвоените са в размер 1 006 562 лева. За основен ремонт на дълготрайни материални активи са изразходвани 205 020 лв., а за придобиване на ДМА - 782 298 лв., в т.ч. за изграждане на инфраструктурни обекти - 120 366 лв., за придобиване на компютри и хардуер - 22 188 лв., за придобиване на друго оборудване, машини и съоръжения - 50 392 лв., и за придобиване на транспортни средства - 589 352 лв., за придобиване на НДМА - придобиване на програмни продукти - 19 244 лева. Изпълнението на разчетените капиталови разходи възлиза на 100 %, изразходвани по параграфи, както следва:

- по § 51-00 - Основен ремонт, са използвани за ремонт на отоплителните инсталации и саниране на административните сгради за постигане на енергийна ефективност;

- по § 52-03 - Придобиване на друго оборудване, машини и съоръжения, са използвани за закупуване на лабораторни машини, апарати, стереоскоп, микробиологичен инкубатор и многофункционални копирни машини;

- по § 52-04 - Придобиване на транспортни средства, са закупени 16 автомобила с висока проходимост марка „Great Wall“, модел „Hover“, за нуждите на ИАГ и нейните структури;

- по § 52-06 - Изграждане на инфраструктурни обекти, са използвани за съфинансиране на водоснабдяване и електрификация на нов посетителски център по европейски проект на ДПП „Русенски Лом“ - Русе, и за изграждане и въвеждане в експлоатация на IP-комуникационна система в административната сграда на ИАГ - ул. „Антим I“ № 17;

- по § 53-01 - Придобиване на програмни продукти, са използвани за закупуване на софтуер - CardIS за ИАГ.

През годината успешно приключиха предвидените текущи ремонти в административните сгради на бул. „Христо Ботев“ № 55 и ул. „Антим I“ № 17, както и преустройството и изграждането на архив за админис-

трацията на ИАГ. Бе организирано и осъществено преместването на част от служителите на ИАГ в административната сграда на ул. „Антим I“ № 17.

3. Численост на персонала

След влизането в сила на Закона за горите (09.04.2011 г.) с ПМС 173/2011 г. беше приет нов Устройствен правилник на ИАГ - в сила от 28.06.2011 г., изменен с ПМС № 346/2012 г., съгласно който общата численост на Агенцията е 1990 бройки. Определената от МЗХ численост на ИАГ по бюджета за 2012 г. е 1472 служители. По отчетни данни към 31.12.2012 г. заетите щатни бройки са 1225. Изразходваните средства за персонал през 2012 г. възлизат на обща стойност 14 478 454 лв., в т.ч. за заплати, други възнаграждения и осигурителни вноски.

Отчетената средномесечна заплата за 2012 г. е в размер на 757.25 лева.

II. По отчета за извънбюджетни сметки и фондове (ИБСФ-3-КСФ и ИБСФ-3-ДФЗ)

Дирекциите на природните паркове към Изпълнителната агенция по горите и РДГ - Берковица, са бенефициенти по проекти на Оперативна програма „Околна среда“. Централното управление на ИАГ е бенефициент по проект на Оперативна програма „Административен капацитет“. За отчетния период общо по транзитните сметки на бенефициентите от Националния фонд са постъпили средства в размер на 10 276 103 лв., в т.ч. 257 538 лв. са възстановени средства на ДПП „Витоша“ по приключил през 2011 г. проект по Оперативна програма „Административен капацитет“. От преведените средства към 31.12.2012 г. са изразходвани 4 541 671 лв., от тях 1 813 634 лв. са усвоени за придобиване на дълготрайни материални активи.

По сключен договор през 2011 г. по Програма за развитие на селските райони Опитната станция по дъбовите гори - Бургас, е получила от ДФ „Земеделие“ 50 415 лева. Средствата представляват възстановен бюджетен разход, извършен през 2011 и 2012 година.

АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНО ОБСЛУЖВАНЕ И ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

1. Административна дейност, законодателна инициатива и усъвършенстване на нормативната уредба

През 2012 г. в ИАГ бяха обработени 39 500 преписки и документа, от

тях 20 873 входящи, 12 560 изходящи и 5130 вътрешни, средно в работен ден са обработвани 156 преписки и документа.

Експерти от Агенцията участваха в организирането и провеждането на редица мероприятия, свързани с дейностите по изготвянето на подзаконовата нормативна база и запознаването на заинтересованите страни с вменените им права, задължения и отговорности. За резултатите и взетите решения от семинари, обсъждания, кръгли маси с участието на представители на Комисията по земеделието и горите при 41-вото Народно събрание, министерства, общини, съюзи, браншови организации, национални сдружения, асоциации, профсъюзни организации от сектора, неправителствени екологични организации, представители на държавната горска администрация съевременно бяха изготвяни съобщения за електронната страница на Изпълнителната агенция по горите и до електронните и печатните медии с цел информиране на широката общественост.

Ежедневно се подаваше информация до средствата за масово осведомяване за дейности, свързани с опазването на горите, за констатирани и наказани браконьерски прояви. Организиран бяха интервюта по темата с експерти и контролни проверки от ИАГ в цялата страна с участието на журналисти. Проведе се медийна кампания, свързана с пожароопасния сезон.

Периодично се изготвяха и публикуваха на интернет страницата на ИАГ и изпращаха до медиите съобщения за дейността по проекти по програми на Европейския съюз, за предстоящи и проведени мероприятия от ИАГ, РДГ и ДПП.

Медиите получаваха съвременна информация за откриването на ловния сезон, извършените проверки, констатирани нарушения, заловени браконieri, промяна на нормативната уредба, свързана с лова и опазването на дивеча.

Организираха се и се проведоха Седмица на гората 2012 и Международното изложение „Природа, лов, риболов“ - Пловдив.

През 2012 г. юристите и експертите в Изпълнителната агенция по горите активно участваха в изготвянето и изменението на законови и подзаконови нормативни актове и административни актове.

2. Информационна дейност

Разработени бяха нови и преработени съществуващи софтуерни про-

Таблица 6

Изпълнение	Нормативен акт
Изм., ДВ, бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 01.07.2012 г.; изм. и доп., бр. 60 от 07.08.2012 г.; изм., бр. 82 от 26.10.2012 г., в сила от 26.11.2012 г., бр. 102 от 21.12.2012 г.	Изменение и допълнение на Закон за горите
Изм., ДВ, бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 01.07.2012 г.; изм. и доп., бр. 60 от 07.08.2012 г.; изм., бр. 77 от 09.10.2012 г., в сила от 09.10.2012 г., бр. 102 от 21.12.2012 г.	Изменение и допълнение на Закона за лова и опазване на дивеча
Обнародвана в „Държавен вестник“ (изм. и доп., бр. 99 от 14.12.2012 г., в сила от 14.12.2012 г.)	Наредба за оценка на поземлени имоти в горски територии
Обнародвана в „Държавен вестник“ (изм. и доп., бр. 90 от 16.11.2012 г.)	Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии - държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти
Обнародвана в „Държавен вестник“ (издадена от министъра на земеделието и храните, обн., ДВ, бр. 17 от 28.02.2012 г.)	Наредба № 4 от 15.02.2012 г. за условията и реда за регистрация на горски разсадници, както и за производство на фиданки в горските разсадници - държавна собственост
Внесени изменения през 2012 г. на повторно съгласуване с МЗХ	Наредба № 8 от 05.08.2011 г. за сечите в горите
Обнародвана в „Държавен вестник“ (издадена от министъра на земеделието и храните, обн., ДВ, бр. 2 от 06.01.2012 г.)	Наредба № 12 от 16.12.2011 г. за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди

Изпълнение	Нормативен акт
Обнародвана в „Държавен вестник“ (издадена от министъра на земеделието и храните, обн., ДВ, бр. 10 от 03.02.2012 г.)	Наредба № 2 от 30.01.2012 г. за условията, начините и реда за прилагане на продукти за растителна защита в горските територии
Обнародвана в „Държавен вестник“ (издадена от министъра на вътрешните работи и министъра на земеделието и храните, обн., ДВ, бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 18.05.2012 г.)	Наредба № 8 от 11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари
Обнародвана в „Държавен вестник“ (издадена от министъра на земеделието и храните и министъра на вътрешните работи, обн., ДВ, бр. 11 от 07.02.2012 г., в сила от 07.02.2012 г.)	Наредба № 1 от 30.01.2012 г. за контрола и опазването на горските територии
Обнародвана в „Държавен вестник“ (издадена от министъра на земеделието и храните, обн., ДВ, бр. 16 от 24.02.2012 г., изм. и доп., бр. 1 от 04.01.2013 г.)	Наредба № 3 от 15.02.2012 г. за определяне на вида, отличителните знаци, условията и реда за получаване, сроковете за износване на униформеното представително и униформеното теренно облекло от служителите в Изпълнителната агенция по горите, нейните структури, специализираните териториални звена и държавните предприятия по чл. 163 от Закона за горите
Обнародвана в „Държавен вестник“ (издадена от министъра на земеделието и храните, обн., ДВ, бр. 93 от 27.11.2012 г.)	Наредба № 21 от 12.11.2012 г. за условията и реда за определяне, одобряване, регистрация и отмяна на източниците от горската семепроизводствена база, събирането и добива на горски репродуктивни материали, тяхното окачествяване, търговия и внос

дукти като част от интернет базираната система на горите www.system.iag.bg:

- разработен е нов модул, обслужващ регистъра за контролните горски марки;
- разработен е нов модул за проектите в системата на горите;
- изцяло е преработен модулът, обслужващ регистъра за частна лесовъдска практика;
- позволително за сеч и протоколи - добавени филтри и справки;
- таксация и отстрел на дивеча - добавени филтри и справки;
- разработени са нов тип справки в модул „Производство и реализация на дървесина“ за нуждите на държавните горски предприятия.

Информационната система бе прехвърлена на нов сървър, което наложи основен преглед и преработка на базата данни на системата. Започна разработването на нов модул, оптимизиран за работа върху смартфони и планшети за нуждите на контрола и охраната.

ЛОВ И ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ И ДИВЕЧА

Основна дейност на Изпълнителната агенция по горите в тази област през 2012 г. беше да координира и контролира ловното стопанство и опазването на горските територии и дивеча в страната с цел осъществяване на държавната политика в областта на ловното стопанство и опазването на горските територии, съгласно изискванията на Закона за горите, Закона за лова и опазване на дивеча, Закона за рибарството и аквакултурите, Закона за биоразнообразието и други.

I. ЛОВ И ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ И ДИВЕЧА

През 2012 г. бяха извършени следните дейности, свързани със стопанисването и ползването на дивеча в държавните ловностопански райони и по поддържането на екологичното равновесие по горните течения на реките на територията на страната:

1. Участие в организирането и провеждането на обществено обсъждане на Плана за действие за вълка.

2. Участие в национално съвещание съвместно с ръководителите на ловните сдружения от НЛРС, БЛРС, експертите по лова към РДГ и експертите по лова към шестте държавни горски предприятия.

3. Участие съвместно с БАБХ в организирането и провеждането на действията по ограничаване на разпространението на шапа по чифтокопитните животни в областите Бургас, Варна, Шумен, Кърджали, Сливен, Ямбол и борбата с беса по лисиците в Северна България.

4. Организиране и провеждане на четири заседания на Ловния съвет, на които бяха приети таксацията на дивеча и плана за ползване за 2012 г., бяха обсъждани резултатите от извършените проверки на договорите за предоставяне на стопанисването и ползването на дивеча в ДУ, набелязани бяха действия за предприемане на мерки за намаляване на произшествията при лов.

5. Организирано беше участието в четири ловни изложения - в Дортмунд, Залцбург, Мадрид и Бреша, в резултат на което бяха постигнати редица договорености за ловен туризъм през настоящия сезон.

6. Организирано беше провеждането на осемнадесетото издание на специализираната Международна изложба „Природа, лов, риболов“ в Пловдив и Националната изложба от трофеи на хищници.

7. Сформирана беше междуведомствена работна група, която подготви предложения за изменения и допълнения на ЗЛОД и ППЗЛОД с цел подобряване на работата в ловните сдружения и намаляване на браконьерските прояви.

8. Проведена беше среща на експертно ниво с представители на МОСВ за изготвяне на съвместна позиция относно започналата наказателна процедура срещу България за нарушение № 2012/4067 по описа на Европейската комисия. Като резултат бяха приети изменения и допълнения на ЗЛОД в частта, касаеща чл. 54 - забрана за ловуване на кафявата мечка.

9. Проведени бяха курсове и изпити в ловните сдружения за придобиване на право на лов и подборно ловуване.

10. Подготвени бяха заповедите за откриването на около 50 конкурса за предоставяне на стопанисването и ползването на дивеча в ДУ към ДГС.

11. Проведено беше Национално съвещание с експертите по лова към РДГ и ръководителите на ловните сдружения, свързано с откриването на груповия лов на дива свиня и предотвратяването на инциденти по време на ловните излети, както и коректното водене на ловната статистика.

12. Подготвени бяха текстовете на Наредбата за инвентаризация и ловностопанско планиране и на Наредбата за бонитиране на дивечовите местообитания, на които им предстои утвърждаване от министъра на земеделието и храните.

13. Извършени бяха комплексни проверки на ферми за производство на ловни птици.

II. ПРЕВЕНЦИЯ, КОНТРОЛ И ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

1. Опазване и защита на горските територии от пожари

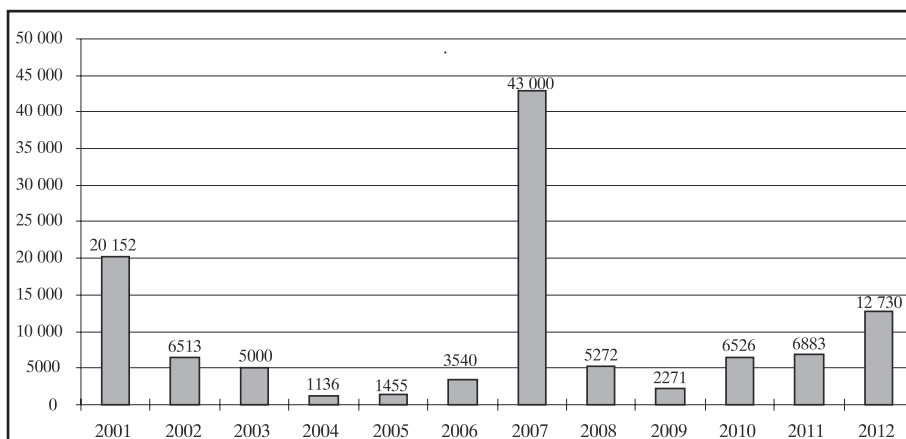
През изминалата година броят на горските пожари в страната се увеличи и статистиката, която се води в ИАГ, показва, че 2012 г. се нарежда на трето място по брой на пожарите за последните десет години, след 2001 и 2007 година.

През юли, август и септември възникнаха много сложни за овладяване пожари.

Началото им бе поставено с пожара на Витоша в резервата „Бистришко бранище“ и последвалите го големи по площ пожари в районите на Хасково, Несебър, Средец, Елхово, Пазарджик, Невестино, Елешница, Видин, Мездра и други.

С решаващото участие на служителите в РДГ, ДП, ДГС/ДЛС и службите по ПБЗН всички те бяха овладени във възможно най-кратки срокове и не бяха допуснати критични ситуации, подобни на тези от 2000 и 2007 година.

През изминалата година бяха регистрирани 876 горски пожара, при което са засегнати 12 729.8 ха горски територии, от които площта на върховите пожари е 1604.4 хектара.

Фиг. 2. Опожарени от пожари площи (в ха) в горските територии на България в периода 2001-2012 г.

Най-голяма е площта на горските пожари в районите на: РДГ - Берковица - 78 бр. - 2731.5 ха, РДГ - Бургас - 60 бр. - 2304.9 ха, и РДГ - Сливен - 60 бр. - 1965.9 хектара. Най-много по брой пожари са регистрирани в РДГ - Варна - 102, които обаче засегнаха сравнително малка по

площ територия - само 474.2 хектара.

От общо опожарената площ е залесена 10 886.1 ха, или 85.5 %. Преките щети за горските територии и съоръженията в тях са в размер на 2 375 756 лв. (при средногодишно над 4 500 00 лв. в периода 2000-2011 г.).

Най-голям дял от опожарените площи са държавна собственост - 60 %, общинска собственост - 17 %, частна собственост - 21 %, и около 2 % са църковна собственост и собственост на юридически лица.

Основните причини за възникване на горски пожари през 2012 г. са паленето на растителност (стърница и ливади) в близост до горски територии - 361 броя (41 %).

Според произхода си пожарите през изминалата година се групират на възникнали поради:

- небрежност - 223 броя (26 %);
- естествени причини - 42 (5 %, което е най-голям процент за последните 15 г.);
- умишлени палежи - 72 (8 %);
- неизвестни причини - 178 (20 %).

Служители от ИАГ участваха в състава на междуведомствена работна група, която разработи приетата на 11.05.2012 г. нова Наредба № 8 на министъра на земеделието и храните и на министъра на вътрешните работи за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

През 2012 г., за втора поредна година, пожароопасният сезон се определяше със заповеди от областните управители за отделните региони по предложение на съответните РДГ. Резултатите от този начин на определяне на пожароопасния сезон, индивидуално за всяка областна територия, могат да се приемат за положителни, защото по този начин се отчита спецификата на отделните региони и моментът за повишаване на риска от възникване на пожари в тях.

През 2012 г. отново се доказва ефективността на 48-те специализирани високопроходими автомобили за патрулиране и първоначална атака на горски пожари. Те в значителна степен спомогнаха за осъществяване на необходимия превантивен контрол, както и за много по-успешни гасителни действия. Съхранението на наличните и осигуряването на достатъчен брой подобни автомобили е необходимо да бъде приоритетна задача на държавните горски предприятия в бъдеще. Необходимо е всяко ДГС/ДЛС или общинска горска структура да разполага с такива специализирани автомобили.

При възникналите през годината по-големи пожари, в които служителите на ИАГ и нейните структури взеха активно участие, както в ор-

ганизацията на тяхното потушаване, така и в непосредственото гасене на терена, се открииха и някои проблемни моменти. За тяхното преодоляване и с цел да могат и в бъдеще служителите на ИАГ и РДГ да участват ефективно и без риск в гасене на горски пожари, се предприеха следните действия:

1. Във всички РДГ със заповед се сформираха специализирани групи от служители и дежурни високопроходими автомобили за участие в гасене на горски пожари.

2. Със заповед поименно се определиха служители от ръководствата на РДГ за взаимодействие с представители на ГД „ПБЗН“ и участие в кризисни щабове, създавани по реда на Закона за защита при бедствия. За голяма част от тези служители вече са осигурени защитни облекла и обувки. Предстои да се организира и подходящо обучение.

3. Във всички РДГ се изградиха противопожарни депа, оборудвани с ръчни инструменти за гасене и средства за комуникация в количество, съобразено с броя на участниците в специализираните групи за гасене на горски пожари и участващите в кризисни щабове.

Изпълнение на противопожарните мероприятия

През 2012 г. за противопожарни мероприятия (ППМ) в 6-те държавни предприятия (ДП) са разчетени 2 524 368 лева. В края на годината са изразходвани 1 235 748 лева. Изпълнението на основните ППМ през годината е следното:

Наблюдателни кули (поддръжка и направа на нови) - при разчет 525 560 лв. и предвидени 12 бр. не е отчетено изграждането на нови, а е извършена поддръжка на съществуващи на стойност 2138 лева.

Барьерни прегради - при разчет 15 361 лв. и предвидени за изпълнение нови 53 115 л. м са изпълнени 77 840 л. м на стойност 15 334 лева.

Лесокултурни прегради - при разчет 134 003 лв. и предвидени за изпълнение 521 558 л. м са изпълнени 485 830 л. м (93 %) на обща стойност 97 984 лева.

Минерализовани ивици - при разчет 701 099 лв. и предвидени за изпълнение 2 157 288 л. м са изпълнени 2 063 653 л. м на обща стойност 482 447 лева. Процентът на изпълнение на минерализованите ивици в Североизточното, Северноцентралното, Югозападното и Южноцентралното държавно предприятие е около и над 100 % от разчета им, докато сериозно е неизпълнението в Северозападното (61 % от разчета за годината), както и в Югоизточното държавно предприятие (89 %).

Други изразходвани средства - включва разходите, направени за закупуване и осигуряване на противопожарните депа, защитни облекла, табели, авиоплощадки и други. При предвидени 856 335 лв. са израз-

ходвани едва 226 439 лв. (под 30 % от предвидените средства за годината).

През последните 3-4 години в ДГС/ДЛС на ДП се наблюдава намаляване както на процента на изпълнение на предвидените ППМ, така и на предвижданите средства за тяхното изпълнение. В частните горски имоти също от години изпълнението на ППМ е съпътствано с големи трудности, което дискредитира превенцията на цели горски масиви.

В същото време има положителни примери в новосъздадените общински структури в Харманли, Твърдица, община Тунджа - Ямбол, и други, които показват все по-голяма ангажираност към опазването на горските си територии от пожари. В много общини все още не разполагат с документи за собственост на горските си територии, което заедно с липсата на назначени служители с лесовъдско образование в тях възпрепятства изпълнението на предвидените противопожарни мероприятия.

Най-важните задачи за преодоляване в бъдеще:

1. Спазване на изискванията, заложи в Наредба № 8 от 11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари на МВР и МЗХ.

2. Ограничаване на самоволното и безразборно палене на стърнища и пасища във и извън горските територии. Във всички страни членки на ЕС от Южна Европа вече съществува режим за контролирано изгаряне и ползване на огъня за превантивно изгаряне на растителни остатъци.

3. РДГ е необходимо да подобрят контрола върху информацията, въвеждана в модула „Горски пожари“ на адрес www.system.iag.bg, като изискват въвеждането на реалните предполагаеми причини за възникналите горски пожари.

4. Да се предава информацията за възникналите горски пожари съгласно утвърдената от министъра на земеделието и храните схема за оповестяване.

5. От страна на РДГ да бъде завишен контролът за изготвяне на оперативните планове за защита на горските територии и за изпълнение на предвидените противопожарни мероприятия в ДГС/ДЛС, в общините и недържавните структури.

6. Реализирането на разработената през 2012 г. Стратегия за развитие на доброволните формирования за защита при бедствия, пожари и други извънредни ситуации в Република България и свързаните с нея подзаконовни нормативни документи.

2. Опазване на горските територии от нарушения

Към 31.12.2012 г. Изпълнителната агенция по горите контролира дейностите в горски територии на площ от 4 148 000 хектара. Прекият контрол в тях се извършва от 444 горски инспектори.

През 2012 г. са извършени над 370 000 проверки на превозни средства, лица и обекти, свързани с ползването, преработката и търговията с горски, дивечови и рибни ресурси. За констатираните нарушения, свързани с горското и екологичното законодателство, са съставени 18 738 акта за установени административни нарушения.

В страната са обособени 7 постоянни контролни горски пункта.

Констатирани нарушения

През изминалата година се наблюдава увеличаване на броя на съставените актове за установяване на административни нарушения с 25 % спрямо 2011 г., или с 4548 броя повече. От съставените актове 10 104 са от служители на ДГС, ДЛС и УОГС, 7568 - от горски инспектори към ИАГ и РДГ, и 1066 - от служители към общините, частни горовладелски сдружения и други. Най-много са актовете, съставени за нарушения на Закона за горите - 18 050 (96 %). От тях актовете за незаконен транспорт на дървесина са 6404, за разпореждане с незаконна дървесина - 2062, за незаконен добив на дървесина - 4056, и други. Съставени са 315 акта за нарушения при ползвания на недървесни горски продукти, 91 акта за преработка на незаконна дървесина, 17 за незаконно строителство, 62 за причиняване на пожари и 4677 за други нарушения по Закона за горите.

По ЗЛОД са съставени 523 акта, по ЗРА - 206, и други.

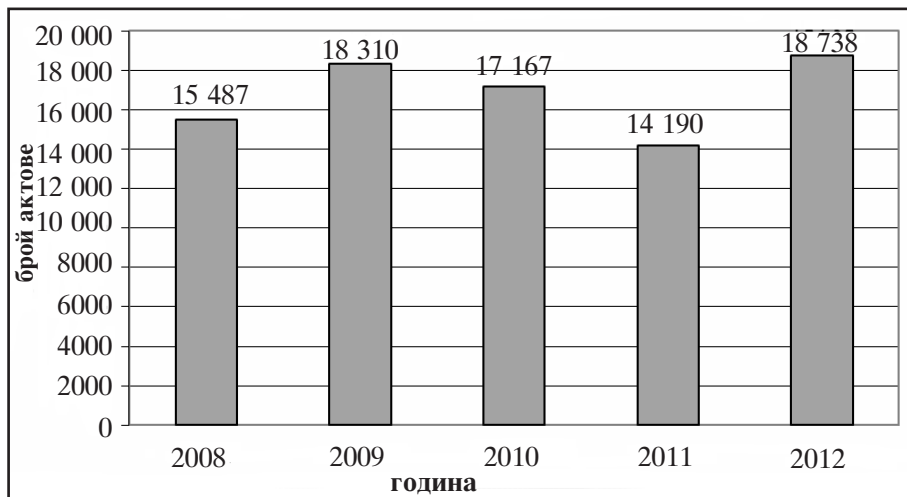
Някои от причините за увеличаването на съставените актове:

- С приемането на Наредба № 1 от 30.01.2012 г. за контрола и опазването на горските територии се дадоха подробни тълкувания на текстовете, регламентиращи условията и реда за осъществяване на дейностите по контрол и опазване на горските територии в Закона за горите.

- Измененията в Закона за горите, влезли в сила от 13.08.2012 г., увеличиха правомощията на служителите с лесовъдско образование в ДГС/ДЛС и УОГС, като им дадоха право да управляват автомобили със специален режим на движение, право да спират моторни превозни средства със стоппалки и други.

- Опазването на горските територии с площ до 20 дка се организира и финансира от държавните предприятия. Голяма част от нарушенията се извършват именно там поради липса на ангажираност от страна на собствениците им.

- В Академията на МВР бяха организирани обученията на горските инспектори, включващи промените в нормативната уредба и боравене с помощни средства.

Фиг. 3. Брой на съставените актове

Райони с концентрация на нарушения

През изминалата година РДГ - Берковица, продължава да държи първото място по брой констатирани нарушения - 2023, което е 13 % от общия брой за страната. Проблемите с опазването на горските територии там си остават нерешени и се провокират от икономическата изостаналост на региона, липсата на грижи от страна на собствениците на горски територии за тяхното опазване и стопанисване. През 2012 г. няма нито един сключен договор за възлагане на опазването на горска територия, собственост на физически и юридически лица. Извършването на нарушения се улеснява от достъпността на горските територии поради съществуващата гъста пътна мрежа в тях.

На второ място е РДГ - Варна. Там се наблюдава растеж от 33 % на съставените АУАН - от 1368 през 2011 г. на 2014 през 2012 година. В дирекцията преобладават горски територии - държавна собственост (около 90 %), като основната част от нарушенията се извършват в тях. С най-голяма концентрация на нарушенията са: ДГС - Варна, ДГС - Суворово, ДГС - Старо Оряхово, и други.

На трето място се нареждат РДГ - Ловеч, с 1745 и РДГ - Бургас, с 1742 АУАН. Проблемите в района на РДГ - Ловеч, си остават с години същите, обуславяни от множеството собственици на гори, добре орга-

низирана престъпна мрежа за кражба на дървесина, липсата на реална превенция от страна на държавните институции в областта. Пример за това е ДГС - Плевен - стопанството с най-голяма площ в страната, където са съставени 61 % от актовете в РДГ - Ловеч.

Нарушенията в РДГ - Бургас, се извършват основно на територията на ДГС - Айтос, ДГС - Бургас, ДЛС „Несебър“, както и в районите около градовете Средец, Карнобат и Сунгурларе.

В РДГ - Благоевград, през 2012 г. са съставени 1545 АУАН. Наблюдава се леко увеличаване в сравнение с последните 5 години. Намалява броят на разкритите нарушения, при наличие на увеличаване на задържаната дървесина в района на дирекцията.

Издадени наказателни постановления, задържани вещи и предмети

По съставените през годината актове за административни нарушения са издадени 14 033 наказателни постановления (НП). От издадените НП са обжалвани тройно повече в сравнение с 2011 г. - 622, като от тях 122 са отменени със съдебни решения (при 20 отменени през 2011 г.). От образуваните административно-наказателни преписки 186 броя са прекратени от директорите на РДГ, което е със 75 повече от 2011 година.

Наложеният парични санкции с НП са общо 2 089 000 лв., а по влезлите в сила НП са 1 001 000 лева. До края на периода са изпълнени наказанията по 1259 НП (15 % от броя на влезлите в сила), като повечето са доброволно изпълнени, а при 17 - изпълнени чрез НАП (на стойност 1425 лв.).

Събрани са общо 145 705 лв. от влезлите в сила НП, което представлява 14.55 % събираемост. Наблюдава се покачване на събираемостта с близо 3 пункта, като през 2011 г. тя е била 11.85 %.

В Прокуратурата са изпратени 4951 преписки, 2919 преписки са върнати за административни производства, по 1938 няма решение. Образувани са 94 досъдебни производства. Постановени са 75 осъдителни присъди, което е над два пъти повече в сравнение с 2011 г., когато са били 33.

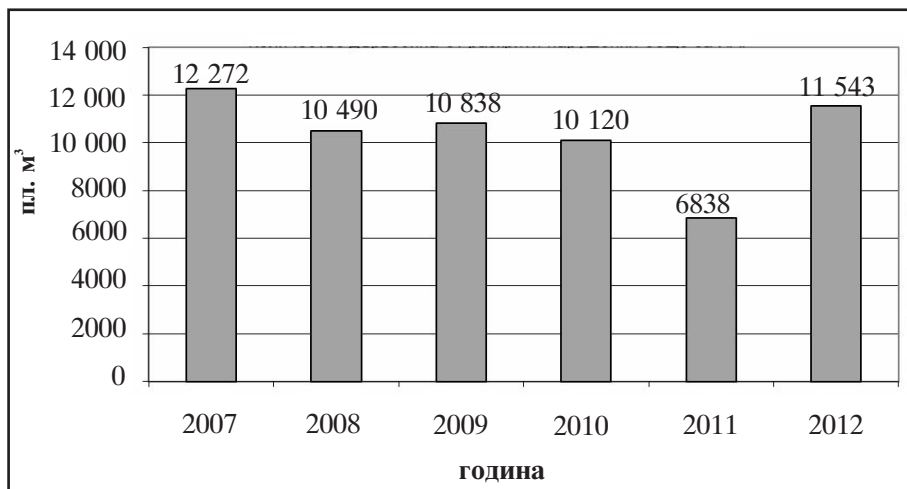
Издадени са 186 заповеди за налагане на принудителни административни мерки за спиране на дейности по чл. 253 от Закона за горите.

През 2012 г. има увеличаване на задържаната по актове дървесина, като най-голямо е при дървата за огрев - 21 035 пр. м³ през 2012 г. (през 2011 г. са 12 186 пр. м³). Увеличаване има и при задържаната обла строителна дървесина - от 1139 м³ през 2011 г. на 1572 през 2012 г., фасонираната дървесина е 295 м³ (със 141 м³ повече от 2011 г.). Общо за цялата 2012 г. са задържани 11 543 м³ дървесина, което е близо два пъти по-

вече от 2011 г. (задържани 6838 пл. м³ незаконна дървесина).

Съгласно представените данни от РДГ за 2012 г., задържаната дървесина по АУАН и констативни протоколи е 27 868 пл. м³.

През 2012 г. са задържани също: 3679 кг недървесни горски продукти (при 2600 кг през 2011 г.), 743 МПС (365 за 2011 г.), 194 коня (36 за 2011 г.), 1127 каруци (542 за 2011 г.), 493 моторни триона (236 за 2011 г.), 440 брадви (140 за 2011 г.), 151 броя различни видове оръжие, 32 лодки, 1721 л. м мрежи и 786 други инструмента и прибори.

Фиг. 4. Количество дървесина от разкрити нарушения общо за ИАГ

Задържаните вещи и средства за извършване на нарушения са увеличени с над два пъти в сравнение с предходната година.

Дейност на горските инспектори към РДГ

През 2012 г. служителите в РДГ са извършили общо 213 354 проверки, което е повече от половината от всички проверки, касаещи горското законодателство. Проверени са 25 451 обекта за преработка и търговия с дървесина, 8821 обекта за добив на дървесина, 117 637 МПС, 52 702 ловци, 4038 риболовци. Съставени са 9356 КП и 7619 АУАН за констатираните нарушения.

Горските инспектори от РДГ (431 бр.) са съставили близо 40 % от актовете в страната. Служителите от РДГ са съставили 229 акта на служители от ДГС, ДЛС, УОГС, общини, частни лесовъди и други лица, които при изпълнение на служебните си задължения са нарушили горското законодателство.

Задържани са общо 846 м³ обла строителна дървесина, 252 м³ фасонирана дървесина и 6574 пр. м³ дърва за огрев. Задържани са и 407 МПС и 37 ремаркета, 189 моторни триона, 82 оръжия, 16 рибарски мрежи и други.

През годината в Академията на МВР са обучени 271 горски инспектори от ИАГ и РДГ по програма, утвърдена от отдел „Опазване, превенция и контрол на горските територии“, в съответствие с изискванията на Наредба № 1/30.01.2012 г. за контрола и опазването на горските територии. Проведени са съвместни обучения на горските инспектори от РДГ - Пазарджик, и горски служители от ТП на ЮЦДП - район Пазарджик, както и горските инспектори от РДГ - Бургас, по теми, свързани с промените в нормативната база и разпоредбите на Наредби № 1/30.01.2012 г. за КОГТ и № 8/11.05.2012 г. за условията и реда на защита на горските територии от пожари.

Със Заповед № 837/12.10.2011 г. на изпълнителния директор на ИАГ беше разпоредено на РДГ създаването на необходимата организация чрез определяне на дежурни служители и на телефони за получаване на сигнали в работно и извън работно време, които са предоставени на съответните центрове за приемане на спешни повиквания към единен европейски номер 112.

През 2012 г. са уволнени трима горски инспектори - двама в РДГ - Кюстендил, и един в РДГ - Кърджали. С „предупреждение за уволнение“ са наказани шестима горски инспектори, а със „забележка“ - петнадесет служители.

Дейност на горските инспектори към ИАГ

Горските инспектори към ИАГ са съставили общо 434 АУАН, в т.ч. 416 по ЗГ, 14 по ЗЛОД и ППЗЛОД, 2 по ЗРА и 2 по други закони.

Задържани са 79 м³ обла строителна дървесина, 62 м³ фасонирана дървесина, 602 пр. м³ дърва за горене, 76 МПС, 11 ремаркета, 34 товарни автомобили, 12 микробуса, 4 джипа, 9 леки автомобили, 27 каруци, 10 коня, 21 моторни триона, 6 брадви, 14 въдици, 1000 л. м рибарски мрежи, 223 кг риба, 5 ловни пушки, 5 лодки и 3 общински марки.

Данните показват, че един служител има средно съставени 36 АУАН. През 2012 г. общият брой инспектори е 13, организирани в 5 екипа. През 2011 г. са съставени 361 КП за нарушения, докато през 2012 г. са 520 - със 159 повече.

На 10.12.2012 г. са подменени служебните автомобили „Лада Нива“ с „Great Wall“, модел „Hover“. През годината се работи и за повишаване на квалификацията на служителите от звената. Проведени са обучения, свързани с промените в ЗГ, ЗЛОД и поднормативните актове.

През пожароопасния сезон на 2012 г. горските инспектори бяха изпращани в помощ за овладяването и потушаването на горски пожари в районите на РДГ - София, Кюстендил и Благоевград.

Екипите на горските инспектори към ИАГ доказват своята ефективност и бърза намеса по разкриване на нарушенията в горските територии.

Взаимодействие с други институции

През изминалата година най-добри резултати са постигнати при опазването на горските територии от взаимодействието със структурите на МВР. ИАГ организира провеждането на 8 съвместни акции със служители на областните дирекции на МВР. Проведени са също така акции с Дирекция „Специализирани полицейски сили“, в РДГ - Пазарджик, РДГ - Пловдив, РДГ - Бургас, РДГ - Велико Търново, РДГ - София, РДГ - Сливен, и РДГ - Ловеч.

В много РДГ ежесечно се подписват и изпълняват оперативни планове за съвместни проверки.

Извършиха се съвместни проверки с участие на представители на МВР и Прокуратурата в Югозападното и Южноцентралното държавно предприятие, с Агенция „Митници“, Дирекция за национален строителен контрол, Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури, Национално ловно-рибарско сдружение „Съюз на ловците и риболовците в България“, Национална агенция за приходите, Изпълнителна агенция „Автомобилна инспекция“ и други на цехове за преработка и складове за търговия с дървесина, превозни средства, ловци, риболовци и други. Извършвани са проверки и с неправителствени организации.

По инициатива на РДГ са проведени заседания с кметовете на общини и представители на ведомства, имащи отношение към опазването и контрола в горските територии.

Определена бе комисия за изработване на задание за програмиране на софтуер, чрез който да се издават електронни превозни билети, като информацията се записва на централен сървър в ИАГ.

Със заповед на изпълнителния директор на ИАГ е определена работна група, която да подготви за внедряване модул към www.system.iag.bg, чрез който по електронен път да се води дневникът за постъпила, преработена и експедирана дървесина и да се издават превозни билети по чл. 211, ал. 3 от Закона за горите.

На 05-06.07.2012 г. бе проведено Национално съвещание по контрола и опазването на горските територии. Обсъдени бяха състоянието и проблемите, както и затрудненията при прилагане на Наредба № 1/2012 година.

Предложения за оптимизиране на дейността:

- Ръководствата на РДГ да предприемат решителни действия и да засилят контрола при дейностите в горските територии, като акцентират контролните си функции в дейността на общинските горски стопанства и частните собственици.

- Да се изготвят план-програми за взаимодействие по РДГ, чрез които да се ангажират всички институции, имащи отношение към опазването на горските територии за предприемане на съвместни действия.

- Доизграждане на изнесени структури по РДГ чрез попълването им със служители с необходима квалификация. Да се оборудват екипите от горски инспектори с технически средства, в т.ч. автомобили, гориво, компютърна техника, помощни средства и други.

- Да се проведат разяснителни кампании по РДГ на собствениците на недържавни гори относно правата и задълженията им по ЗГ във връзка с опазването на имотите им от нарушения и защитата от пожари.

- Да се завиши възискателността към работата на служителите в РДГ, като заедно с това се потърси начин за тяхното финансово стимулиране.

- Да продължат обученията на горските инспектори, свързани с административно-наказателните разпоредби на законовата база. Да се насърчат държавните предприятия и другите собственици на горските територии да организират обучения на своите служители, имащи права да съставят актове.

Приоритетни задачи и мерки:

1. Внедряване на единна информационна система за страната, поддържана от софтуерен продукт, контролиран от ИАГ, по отношение на издаването и отчитането на електронни документи за сеч и транспорт на дървесина.

2. Предоставяне на униформено облекло на горските инспектори.

3. Продължаване и разширяване на взаимодействието между институциите за подобряване на съвместната дейност по предотвратяване и разкриване на нарушения, в т.ч.:

- актуализиране на Методическите указания от 2008 г. за разследване на престъпленията и установяване на нарушения по горите;

- подписване на съвместни инструкции, в т.ч. с НАП, с Агенция „Митници“ и други;

- обмяна на опит с институции от други държави при опазването и контрола на ползването и търговията с дървесина и недървесни продукти.

4. Разширяване на медийното отразяване на проблемите по опазване на горите, ангажиране на обществеността и представяне на реалните усилия, свързани с превенцията от нарушения и положителния опит.

5. Завишаване на санкциите от длъжностните лица при повтарящи се нарушения на законодателството, в т.ч. срока за отнемане на лиценза им и отписването им от регистъра по чл. 235 от ЗГ.

6. Търсене на ефективен начин за увеличаване на събираемостта на сумите по влезлите в сила наказателни постановления. Да се обсъди вариант за въвеждане на допълнителни административни мерки за лицата с рецидиви при извършени нарушения в горските територии.

7. Във връзка с изменението на чл. 187 от Закона за горите (ДВ, бр. 60 от 2012 г.) на държавните предприятия по чл. 163 от Закона са вменени действията по предотвратяване на нарушенията в горските територии, собственост на физически лица, юридически лица и техни обединения, с обща площ до 2 ха включително.

С цел създаване на условия за подобряване на работата и своевременно реагиране на сигнали за подготвящи се или извършващи се нарушения в горите, държавните горски предприятия трябва да създадат организация за приемане и обработка на сигнали от тяхната компетенция, включително и на такива, подадени чрез Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112 (НССПЕЕН 112).

ВЪТРЕШЕН ОДИТ

Обхват на дейността

В обхвата на одитните ангажименти за 2012 г. попаднаха третостепенни разпоредители с бюджетни средства и дейността на регионални дирекции по горите, дирекции на природни паркове и Опитната станция за бързорастящи горскодървесни видове, от една страна, и държавни горски и държавни ловни стопанства, от друга.

1. Одитни ангажименти

Съгласно утвърдения от изпълнителния директор на ИАГ годишен план за дейността по вътрешен одит за 2012 г. са поети и извършени 18 одитни ангажимента за даване на увереност (ОАУ). Изготвени са и са приети 18 одитни доклада. По искане на ръководството на ИАГ от плана са отпаднали 12 обекта.

За изпълнението на одитните задачи тримесечно на изпълнителния директор на ИАГ са представяни доклади на основание чл. 28, ал. 3 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС) и раздел V от Статута на дирекцията, като по тях е вземано отношение и с цел недо-

пускане на установените слабости и нарушения са уведомявани останалите специализирани структурни звена към Агенцията.

По 2 одитни доклада за установените индикатори за измами са уведомени компетентните органи.

Във връзка с одобрен Доклад № ИАГ-38590/18.11.2011 г. от министъра на земеделието и храните бяха извършени финансови одити на финансовото управление на бюджетните средства, предоставени от ИАГ, финансовото управление на дейностите и управлението на имуществото:

- за периода 07.05.2008 г. - 30.06.2011 г. - в 10 държавни горски стопанства: ДГС - Пирдоп, ДГС - Свиленград, ДГС - Тича, ДГС - София, ДГС - Ивайловград, ДГС - Крумовград, ДГС - Кирково, ДГС - Кърджали, ДГС - Момчилград, ДГС - Джебел;

- за периода 01.01.2010 г. - 30.06.2011 г. - в ДГС - Котел;

- за периода 07.05.2008 г. - 30.01.2011 г. - в ДГС - Павел баня;

- за периода 01.01.2008 г. - 30.06.2011 г. - в ДЛС „Несебър“.

Извършиха се финансови одити на финансовото управление на бюджетните средства, предоставени от ИАГ, и управлението на имуществото в 3 регионални дирекции по горите:

- за периода 01.01.2008 г. - 31.12.2011 г. - в РДГ - Пловдив, и РДГ - Пазарджик;

- за периода 01.01.2008 г. - 30.06.2012 г. - в РДГ - Берковица.

Беше извършен одит на финансовото управление на бюджетните средства и управлението на имуществото за периода от 01.01.2009 г. до 30.09.2012 г. в Опитна станция за бързорастящи горскодървесни видове - Свищов.

Извърши се финансов одит на финансовото управление на бюджетните средства и управлението на имуществото за периода 01.01.2009 г. - 30.06.2012 г. в Дирекцията на Природен парк „Странджа“.

Извън плана за одитната дейност за 2012 г. бяха извършени одитни ангажименти за даване на увереност на 5 обекта, от които 3 РДГ, 2 ДПП и 1 ОСБГВ.

2. Съществени констатации

По време на извършените одитни ангажименти са определени множество констатации, които могат да бъдат обобщени в следните основни направления:

2.1. Състояние и функциониране на системите за финансово управление и контрол.

2.2. Финансова дейност и включената в отчетите счетоводна информация. При одитиране на финансовата дейност и включената в отчетите счетоводна информация са извършени подробни проверки на извър-

шени и отчетени разходи, извършване и отчетане на разходите за възнаграждения на персонала, отдаване, продажбата и финансовата отчетност на добитата и реализирана дървесина по сключени договори, финансово управление на лесокултурните и ловностопанските дейности и мероприятията, управление на имуществото и други.

2.3. Отдаване, продажба и финансова отчетност на добитата и реализирана дървесина по сключени договори. Финансово управление на лесокултурните и ловностопанските дейности и мероприятията.

2.4. Управление на имуществото.

3. Основни изводи и препоръки:

- През 2009 г. от директорите на държавните горски стопанства са разработени и утвърдени Системи за финансово управление и контрол, в които ясно е определена целта и управленската отговорност. Обхванати са всички елементи на финансово управление и контрол, т.е. контролна среда, управление на риска, контролни дейности, информация и комуникация, мониторинг, но през одитирания период системите не са въведени със заповед на ръководството, не са приложени в дейността и не са актуализирани, въпреки настъпилите промени в нормативната уредба. Не е актуализирана Стратегията за управление на риска на база Стратегическия план за развитие на горския сектор, при което не са извършени и процесите, които обхваща. Не е създаден Комитетът по управление на риска. През одитирания период не е възложен, осъществяван и документиран предварителен контрол за законосъобразност при поемане на задължения и извършване на разходи.

- Директори на ДГС еднолично, без подпис на главен счетоводител, подписват договори, с което е допуснато нарушение на чл. 46, ал. 2 от Вътрешните правила за финансово управление и вътрешен контрол в ДГС и чл. 13, ал. 3, т. 3 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор (Системата на двойния подпис).

- Нарушени са изискванията на Закона за счетоводството и принципът за документална обосновааност на счетоводните операции, като са начислявани и осчетоводявани разходи без наличие на документи, доказващи и обосноваващи разхода.

- В ДГС не са спазвани разпоредбите на Кодекса по труда, Закона за счетоводството и разпоредбите на Правилника за документооборота, Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (в сила от 01.07.2007 г.) и Наредбата за прилагане на Единния класификатор на длъжностите в администрацията.

- Изплащани са обезщетения за незаконсъобразно уволнени служители.

- При определяне на трудовите възнаграждения на някои директори на ДГС не е прилагана Инstrukция № 1 за образуване на средствата за работна заплата в държавните горски и ловни стопанства.

- Не са спазени определените от ИАГ и Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) прагове за същественост за дълготрайни материални активи (ДМА), като неправомерно са заприходени ДМА.

- Допуснато е от ДГС и ДЛС да бъдат придобивани и отписвани ДМА без съгласуване и получено разрешение от ИАГ.

Съгласно направените констатации и дадените препоръки са предприети незабавни действия от страна на ръководителите на одитирани-те обекти.

ФИНАНСОВ КОНТРОЛ

I. Система за финансово управление и контрол (СФУК) в ИАГ

1. Управление на риска в ИАГ

В съответствие с методическите указания на министъра на финансите и в изпълнение на Стратегията за управление на риска в ИАГ, с писмо № ИАГ - 6790/21.02.2012 г. изпълнителният директор на ИАГ разпорежда на директорите на дирекции да изготвят доклад за изпълнение на действията, заложен в Риск регистрите им и Плана за действие.

На база получените доклади работната група по управление на риска в ИАГ изготви:

- годишен доклад за изпълнение на действията по управление на риска за 2011 г., одобрен от изпълнителния директор на ИАГ;

- обобщена карта на риска на ИАГ за 2012 г, в която са показани възможните рискове, които могат да се появят и да повлияят върху дейността на Агенцията при постигане на поставените цели;

- обобщен Риск регистър за 2012 г., в който са показани само съществените рискове, които представляват заплахата за постигане на целите на Агенцията. Не са показани всички възможни рискове, тъй като някои от тях са отпаднали в резултат на предприетите контролни действия и са се понижали до приемливо за Агенцията ниво.

В съответствие с разпоредбите на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор и чл. 3, ал. 1 от Стратегията за управление на риска в ИАГ е изготвен годишен доклад за дейността на работната група по управление на риска в ИАГ, назначена със Заповед № 440/16.04.2010 г., изм. със Заповед № 780/19.09.2011 година.

Изготвени бяха обобщена информация на управляваните рискове и План за действие за ограничаване на остатъчните рискове за периода от 01.07.2012 г. до 31.12.2012 г., както и таблица на рисковете и Риск ре-

гистър съгласно изискванията на Стратегията за управление на риска в системата на Министерството на земеделието и храните.

Със заповед № 227/11.04.2012 г. на изпълнителния директор е актуализирана Стратегията за управление на риска. Стратегията съдържа модела, критериите и методите за оценка на риска, както и разпределението на отговорностите по отделните дирекции на Агенцията. Разписани са етапите за идентифициране на рисковете и системата на докладване.

2. Преглед и анализ на основните компоненти на СФУК

Със Заповед № 227 от 11.04.2012 г. на изпълнителния директор на ИАГ е разпоредено на работната група по актуализация на СФУК да извърши преглед и анализ по всеки от основните ѝ компоненти.

Актуализираните вътрешни актове са:

- Стандарти за финансово управление и контрол, прилагани от ръководството и служителите в ИАГ;
- Вътрешни правила за създаване на организационна структура, определяне на правата и задълженията и линиите за докладване;
- Вътрешни правила за делегиране на правомощия, възлагане на задължения и изисквания към отчитане на изпълнението;
- Политика за реализиране на управленската отговорност;
- Вътрешни правила за финансово управление и контрол;
- Вътрешни правила за оперативен контрол;
- Инstrukция за организационните процедури по отчитане на касовите операции;
- Инstrukция за достъп и защита на активите;
- Инstrukция за предварителния контрол във връзка със завеждането и изписването на краткотрайните и дълготрайните активи;
- Инstrukция за регистриране, докладване и реакция на сигнали за корупция и индикатори за измами;
- Инstrukция за попълване и движение на контролния лист за извършване на предварителен контрол;
- Вътрешни правила с общите изисквания за извършване на предварителен контрол;
- Инstrukция за предварителен контрол във връзка с командироването в страната и чужбина на служителите от ИАГ;
- Вътрешни правила за реда и начина за осъществяване на мониторинг на системите за финансово управление и контрол;
- Инstrukция за инвентаризация на активите, пасивите, материалните запаси, вътрешните разчети и касата в ИАГ;
- Стратегия за управление на риска;

На основание одобрена докладна записка от изпълнителния директор на ИАГ и Заповед № 942 от 14.12.2012 г. са актуализирани и въведени Вътрешни правила по ЗОП.

II. Годишен доклад за състоянието на СФУК

В изпълнение на чл. 8 от Наредбата за формата, съдържанието, реда и сроковете за представяне на информация по чл. 8, ал. 1 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС) и във връзка с чл. 20, ал. 1 от ЗФУКПС е изготвен годишен доклад за състоянието на Системите за финансово управление и контрол в ИАГ, който е изпратен на министъра на земеделието и храните за изготвяне на Консолидиран годишен доклад за вътрешния контрол в публичния сектор в Република България.

III. Осъществен е предварителен контрол преди поемане на задължение и извършване на разход в ИАГ, както и са изготвени необходимите становища

IV. Осъществяван е предварителен контрол по предоставена документация за:

- обществените поръчки по реда на Закона за обществените поръчки и Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки на всеки етап от поръчката;

- всички дейности, свързани с извършване на разходи по проектите на ИАГ по структурните фондове на ЕС и по международните проекти.

**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО
И ХРАНИТЕ**

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

**ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД
НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА АГЕНЦИЯ
ПО ГОРИТЕ
за 2012 г.**

СОФИЯ, 2013

